

Plenaire 7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

17 oktober 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING VAN EEN NIEUW LID	1
BOODSCHAPPEN	1
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	2
ACTUALITEITSDEBAT over allochtonen in de uitzendsector	2
Actualiteitsmoties	17
ACTUELE VRAAG van de heer Jaak Gabriels tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de toegang van onderwijsinstellingen, scholieren en studenten tot schoolstages in het bedrijfsleven	18
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gevolgen van het federale deelakkoord inzake justitie voor de bijzondere jeugdzorg in Vlaanderen	20
ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de federale beslissing om blauwtongziekte niet te erkennen als landbouwcrisis en eventuele schadevergoeding door de gewesten	23
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het gebruik van het Frans tijdens de gemeenteraden in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem	25
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over een op 27 juli 2007 tussen de Vlaamse Regering en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) afgesloten kaderovereenkomst	28
ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over onbebouwde percelen in woongebieden	30
ROUWHULDE	34
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de op 3 oktober 2007 door de heer Bart Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het weren van Electrabel uit het gemengd distributienetbeheer – 1325 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	34

- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marijke Dillen, de heer Filip Dewinter, mevrouw Gerda Van Steenberge en de heren Erik Tack en Felix Strackx tot besluit van de op 2 oktober 2007 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de wachtlijsten in de gehandicaptensector
– 1331 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 35
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Vera Jans, de heer Tom Dehaene, de dames Vera Van der Borgh en Helga Stevens, de heer Bart Van Malderen en mevrouw Elke Roex tot besluit van de op 2 oktober 2007 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de wachtlijsten in de gehandicaptensector
– 1332 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 36
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin en Pieter Huybrechts en mevrouw Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over het Neptunusplan van De Lijn voor West-Vlaanderen
– 1333 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 36
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin en Frans Wymeersch tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen
– 1334 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 36
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Tinne Rombouts, de heren Jos De Meyer en Patrick De Klerck, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaeker tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen
– 1337 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 37
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Frans Wymeersch en Jan Penris tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heren Jos De Meyer, Frans Wymeersch en Jos Stassen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, respectievelijk over Doel en de Linkerscheldeover, over de houding en het beleid in het verleden en in de toekomst van de Vlaamse Regering ten aanzien van Doel, na de uitspraak van de rechtbank in Dendermonde, en over het beleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van Doel
– 1335 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 37
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Frans Wymeersch en Stefaan Sintobin tot besluit van de op 4 oktober 2007 door de heer Frans Wymeersch in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoeringsbesluiten aangaande de nutriëntenemissierechten in het kader van het nieuwe mestdecreet
– 1336 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 38

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Wim Van Dijck, mevrouw An Michiels en de heren Filip Dewinter, Jan Penris, Johan Deckmyn en Felix Strackx tot besluit van het op 17 oktober 2007 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over allochtonen in de uitzendsector – 1358 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	38
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jan Roegiers, Chokri Mahassine, Sven Gatz, Koen Van den Heuvel en Gino De Craemer tot besluit van het op 17 oktober 2007 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over allochtonen in de uitzendsector – 1359 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	38
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	39
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	43
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	43

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

af te leggen, die luidt als volgt: “Ik zweer de Grondwet na te leven.”

– *De heer Bob Verstraete legt de grondwettelijke eed af.*

Mijnheer Verstraete, namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Jos Bex, Caroline Gennez, Margriet Hermans, Vera Jans, Erik Matthijs, Sabine Poleyn, Johan Sauwens, Marc Van den Abeelen, Greet Van Linter, Jo Vermeulen: gezondheidsredenen;

Karlos Callens, Rudi Daems, Patrick De Klerck, Pieter Huybrechts, Bart Martens, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Luc Van den Brande, Jan Verfaillie, Frans Wymeersch: buitenslands.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 9 oktober 2007 deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig verklaard is.

Bij brief van 9 oktober 2007 deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONDERZOEK VAN DE GELOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING VAN EEN NIEUW LID

De voorzitter: Dames en heren, krachtens artikel 5, paragraaf 2, van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen heeft mevrouw Patricia Ceysens door haar eedaflegging als lid van de Vlaamse Regering op 10 oktober 2007 geen zitting meer in het Vlaams Parlement.

De opvolger die in aanmerking komt om haar te vervangen, is de heer Bob Verstraete.

De geloofsbrieven van de heer Bob Verstraete werden al goedgekeurd in onze plenaire vergadering van 6 juli 2004. Een aanvullend onderzoek door het Algemeen Secretariaat heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

Ik stel dan ook voor niet opnieuw een commissie te benoemen voor het onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Bob Verstraete. Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Ik roep de heer Bob Verstraete uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit de grondwettelijke eed

---

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

De voorzitter: Dames en heren, voor de Open Vld-fractie zijn

in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting mevrouw Patricia Ceysens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bob Verstraete,

in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie mevrouw Patricia Ceysens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bob Verstraete,

in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand mevrouw Patricia Ceysens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bob Verstraete,

in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme mevrouw Patricia Ceysens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Patrick De Klerck,

in de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie de heer Jul Van Aperen als vast lid vervangen door de heer Hans Schoofs,

in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie de heer Marc Cordeel als vast lid vervangen

door de heer Jul Van Aperen en de heer Jul Van Aperen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Marc Cordeel,

in de Commissie voor Reglement en Samenwerking mevrouw Patricia Ceysens als vast lid vervangen door de heer Sven Gatz,

in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin mevrouw Patricia Ceysens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bob Verstraete,

in de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen de heer Sven Gatz als vast lid vervangen door de heer Bob Verstraete,

in de Commissie Digitaal Vlaanderen mevrouw Patricia Ceysens als vast lid vervangen door de heer Louis Bril,

in de Commissie Vlaamse Grondwet mevrouw Patricia Ceysens als vast lid vervangen door de heer Francis Vermeiren en

in de Deontologische Commissie mevrouw Patricia Ceysens als vast lid vervangen door de heer Sven Gatz.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 60/4*)

ACTUALITEITSDEBAT over allochtonen in de uitzendsector

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over allochtonen in de uitzendsector.

Het debat is geopend.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, collega's, april 2005, kantelpoortbedrijf Feryn: de zaakvoerder van het bedrijf uit Kapelle-op-den-Bos verklaart dat hij geen Marokkanen in dienst neemt, omdat de klanten dat niet willen.

Eind 2006, Euro-Lock: de Belgische Turk Murat Caliskan solliciteert bij het bedrijf Euro-Lock in Drongen, maar wordt geweigerd op basis van zijn afkomst. Dat kwam hij toevallig te weten door een interne mail die hij onder ogen kreeg en waarin stond: "Kan jij die persoon af-

wimpelen? Een vreemdeling die beveiliging zal verkopen, dat heb ik nog niet gezien."

Herfst 2007: een interne mail van het uitzendkantoor Mailprofs, dat voor Deutsche Bank rekruteert, lekt uit. In die mail staat een profielbeschrijving voor zes vacante betrekkingen. De mail eindigt met de zin: "ATTENTION: ne souhaite pas des personnes exotiques pour aucun poste."

In diezelfde herfst van 2007 bevestigen twee klokkenluiders dat racisme en discriminatie in de uitzendsector diep ingebakken zitten. Bedrijven die geen allochtonen wensen, schakelen vaak uitzendkantoren in en vragen hun op een subtiele manier en telefonisch – zodat er geen bewijzen zijn – om geen Mohammeds te selecteren. Slechts een enkele idioot stuurt een mail naar het uitzendkantoor. Die mail wordt dan de wereld ingestuurd om op zijn beurt de samenleving en de politieke klasse in rep en roer te zetten. Nochtans worden tegen alle afspraken in binnen de uitzendsector nog steeds codes gebruikt om aan te geven dat de klant enkel blanke autochtonen wil.

De lettertjes BB, blancs belges, of het omplooien van een hoekje op de klantenfiche, zijn heus geen uitzonderingen. Ik citeer uit de verklaring van een van de klokkenluiders over het niet-aanwerven van allochtonen: "Als we de bedrijven vragen naar hun reden, komen alle standaardvooroordelen aan bod: we werken liever niet met allochtonen, we hebben gehoord dat je met hen moeilijkheden kunt hebben. Het gaat zowel om kleine als grote bedrijven, al is er wel een verschil. Kmo's willen vaak geen allochtonen uit schrik voor het onbekende, maar je kunt ze soms overtuigen. Bij grote bedrijven zit er echter een doelbewuste strategie achter, alle diversiteitscharters en interne codes ten spijt. Het staat chic om een dergelijke code te hebben en openlijk te zeggen dat iedereen welkom is, maar in werkelijkheid zijn die charters in veel bedrijven een lege doos."

Collega's, is de uitzendsector racistisch en discriminerend? Neen. Zijn alle uitzendconsulenten racisten? Helemaal niet! Zijn er problemen rond racisme en discriminatie in de uitzendsector: ja. Heel wat uitzendorganisaties maken gemeend werk van opleiding rond bestrijding van racisme. Maar de concurrentie is bikkelhard. Een consulent die een klant wijst op racisme riskeert dat die klant letterlijk naast de deur gaat of nog eens een deur daarnaast tot hij een kantoor vindt dat zijn spelletje meespeelt. En dus wordt er – onder druk van die concurrentie – toegegeven aan deze perverse vorm van discriminatie waar blijkbaar maar weinig uitzendkantoren aan weerstaan. Met een boutade gezegd: "Het is blijkbaar moeilijk maagd te blijven in een bordeel!"

Nochtans is het vinden van arbeidskrachten een echt probleem aan het worden. Sprekend is de jobbeurs die

vorig weekend werd gehouden om Poolse arbeiders te rekruteren, nota bene bij een werkloosheidsgraad van meer dan 20 percent onder arbeidskrachten van Turkse en Marokkaanse origine. Wat is voor die organiserende bedrijven het verschil tussen een Pool en een Turk of een Marokkaan? Maak ik mij onterecht grote zorgen als ik vaststel dat het enige onderscheid enkele tinten verschil in huidskleur is? Maak ik mij onterecht grote zorgen als ik vrees dat sommige bedrijfsleiders nog steeds uitgaan van de idealen van het Dash-bedrijf, enkel witter dan witte mensen in mijn bedrijf?

Er zijn de afgelopen jaren heel wat inspanningen geleverd door de Vlaamse Regering en minister Vandenbroucke in het bijzonder om de arbeidssituatie en het opleidingsniveau van allochtonen te verbeteren. Zonder twijfel, niemand kan of zal dat ontkennen. Maar we mogen er niet van uitgaan dat de strijd gestreden is, integendeel. Ik vraag daarom dat de minister straks haarfijn uitlegt wat er al is gebeurd, wat de resultaten daarvan zijn en wat er op korte termijn nog kan en moet gebeuren.

Spirit pleit nadrukkelijk om zonder taboes verder een consequent beleid te voeren. We willen dat er werk wordt gemaakt van de meldingsplicht binnen de uitzendsector van feiten van racisme en discriminatie. Want wat is het verschil in de verantwoordelijkheid tussen de getuige van racisme en de getuige van een vluchtmisdrijf? Gaat het hier niet tweemaal om een strafbaar feit? Spreken we in het andere geval niet van schuldig verzuim?

Voorts willen we dat het systeem van de praktijktests verder wordt besproken met alle betrokken actoren. Vandaag kennen we de niet-geregelde tests die uitgevoerd worden door belangenorganisaties, die een weerlegbaar vermoeden van discriminatie kunnen vaststellen. We willen dat een uitbreiding van die praktijktests, ook vast te stellen door beëdigde ambtenaren, verder wordt onderzocht.

Tot slot willen we dat er binnen het Vlaams Parlement een commissie wordt opgericht met als opdracht een permanente opvolging van de problematiek van racisme en discriminatie op de arbeidsmarkt. Deze commissie kan meedenken over meer en betere diversiteitsplannen in privébedrijven, want die zijn er momenteel maar in 2 percent van de bedrijven. Deze commissie kan werk maken van het streven naar een neutraler aanwervingsbeleid zodat er bijvoorbeeld wordt gewerkt met cultuur-neutraal testmateriaal of met anonieme sollicitaties. Deze commissie kan zoeken naar een betere invulling van het diversiteitsluik in de sectorconvenants, daar waar momenteel de diversiteitstoets slechts op een derde van de acties wordt toegepast.

Deze commissie kan nadenken over de erkenning van buitenlandse diploma's. Deze commissie kan er met andere woorden voor zorgen dat we hier over enkele maanden niet terug hoeven te staan om alweer een nieuwe uitspraak van een racistische werkgever te bespreken.

Collega's, om te eindigen verwijs ik graag naar een interview van minister-president Peeters ter gelegenheid van zijn ontmoeting met minister-president Demotte in augustus. Daarin zei hij: "Het is tijd om de clichés te doorbreken. Demotte zei me: 'Het is fout om alle Walen lui en werkschuw te noemen.' Hij heeft dubbel en dik gelijk. Maar het is even fout om Vlaanderen af te schilderen als een gesloten en racistische regio."

Minister-president Peeters heeft groot gelijk. Laten we dus duidelijk maken dat in Vlaanderen Mohammed en Fatima niet minderwaardig zijn aan Jan en Mieke. Niet in onze samenleving, niet op de werkvloer. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, het waren grote koppen, twee weken geleden in de Vlaamse kranten. Een bekende grootbank, de Deutsche Bank, maakte zich schuldig aan racisme bij de aanwerving van personeel, zo luidde het. Een interne mail van een interimkantoor die in handen viel van de lobbygroep Kif Kif, waarin sprake was van het weigeren van exotische personen, was de basis van die toch erge beschuldiging. Kif Kif, dat overigens wordt gesponsord door de overheid, legde alvast formeel klacht neer. Minister Vandenbroucke gelastte een onderzoek door de sociale inspectie.

Dagenlang moest de bank zich verweren tegen de aantijgingen. Tot bleek dat de fout niet bij de bank, maar bij het uitzendbureau, of bij iemand van dat kantoor, lag. Men moest wel even zoeken in de kranten om dat berichtje te vinden.

Het voorval was de aanleiding tot heel wat sfeerschepping. Anonieme getuigen verklaarden in de media dat veel bedrijven allochtonen weigeren, racisme en discriminatie zouden "schering en inslag" zijn in de uitzendsector, het zou om een "diepgeworteld" probleem gaan. De huilende wind wakkerde aan tot stormkracht: Kif Kif eiste de uitvoering van een noodplan, compleet met een zwarte lijst van foute bedrijven, en de oprichting van een heuse parlementaire onderzoekscommissie.

De vraag is natuurlijk of het dan werkelijk zo erg is. Is het Vlaamse bedrijfsleven vergeven van racisme? Enige nuance is hier toch minstens op zijn plaats. Vorig jaar waren er bij het centrum voor racismebestrijding welgeteld 111 meldingen van racisme op de arbeidsmarkt. Dat waren gewoon meldingen: we hebben het niet eens over de gegrondheid ervan. Vlaanderen telt duizenden en duizenden bedrijven. Ik denk dus dat het met dat racisme nogal meevalt.

In de uitzendsector zelf is een op de negen uitzendkrachten van Turkse of Maghrebijnse afkomst. Dat komt neer op 45.000 uitzendkrachten. Er zijn weinig sectoren die beter doen. Bovendien is de situatie van de allochtonen op de arbeidsmarkt het voorbije jaar structureel verbe-

terd: de werkloosheid van allochtonen daalde met ongeveer 20 procent. De heer Denys, de woordvoerder van Randstad, stelt: “Dat gegeven relateert sterk de stelling van structurele discriminatie op de arbeidsmarkt.”

Men gaat er gemakshalve van uit dat aan het weigeren van allochtonen altijd een racistisch motief ten grondslag ligt. Dat ook een – vooral – te lage scholing, culturele en taalproblemen of attitudeproblemen aanleiding kunnen geven tot het weigeren van allochtonen, wordt zonder verpinken onder de mat geveegd. Dat er zich in de bedrijven ook wel eens problemen voordoen met allochtonen, die niet snel door een intercultureel bemiddelaar of nog maar eens een rondje ‘dialogue’ kunnen worden opgelost, daar spreken zeer weinigen over. Men maakt liever direct het intentieproces van de bedrijven en het is wel zo makkelijk dat in dergelijke gevallen de bewijslast wordt omgekeerd.

Het hoeft dus niet te verwonderen dat men in de uitzendsector en bij de bedrijven boos en ontgoocheld reageerde op de heisa van twee weken terug.

De sector en de bedrijven hebben de afgelopen jaren heel wat inspanningen geleverd. Ze verdienen een pluim in plaats van een nieuwe golf van gratuite verdachtmakingen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, de uitzendsector ervaart blijkbaar zelf een aantal problemen. Bij monde van hun voorzitter hebben de bedrijven uit de uitzendsector vandaag bekendgemaakt dat ze een aantal stappen willen zetten om de discriminatie in hun sector aan te pakken. Ze ervaren die discriminatie zelf. Niemand heeft dat moeten voorzeggen. Ze hebben het zelf over de moeilijke relatie met een aantal klanten. Ze willen hun consultants tegen weigerachtige klanten indekken. Ze zijn zelf vragende partij om de samenwerking met de Sociale Inspectie van de Vlaamse overheid te verbeteren. Als de uitzendsector dit allemaal zelf verklaart, vraag ik me af welk betoog de heer Van Dijk hier wil ontwikkelen.

De heer Wim Van Dijk: Ik meen niet dat uit de woorden van de uitzendsector een groot mea culpa moet worden afgeleid. Hoewel zich hier en daar wel een paar problemen zullen stellen, wil ik hier aanklagen dat de proporties volledig zoek zijn. Dit zegt de uitzendsector overigens zelf ook.

De professionele antiracisten doen er alles aan om een ernstig en genuanceerd debat over de dieperliggende oorzaken van de allochtone achterstand op de arbeidsmarkt te vermijden. Onzes inziens is de belangrijkste oorzaak het manke immigratiebeleid in dit land. Dit beleid blijft ervoor zorgen dat steeds weer nieuwe generaties allochtone kinderen tot hun zesde levensjaar geen gebenedijd woord Nederlands horen, laat staan spreken,

en bijgevolg met een enorme achterstand aan hun schoolcarrière beginnen. Die achterstand kan nooit meer worden ingehaald. Dat is het drama. Bovendien beschikt Vlaanderen over te weinig hefboomen om voldoende te kunnen remediëren.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer Van Dijk, ik heb in mijn eigen tekst naar de rekrutering van Poolse arbeiders verwezen. Kunt u me zeggen wat het verschil is tussen die Polen en mensen van Turkse of Marokkaanse origine die geen Nederlands kennen? Kunt u me zeggen waar die Polen, die rechtstreeks uit Polen komen, Nederlands hebben geleerd?

De heer Wim Van Dijk: Ik denk niet dat er een verschil is tussen Polen, Turken en Marokkanen. Aangezien er ook geen verschil in behandeling op de werkvloer is, zie ik het probleem absoluut niet.

Uiteindelijk willen groepen als Kif Kif maar één ding, met name dat elk bedrijf een bepaald quotum aan allochtone tewerkstelling haalt. Wettelijk hebben ze dat nog niet helemaal voor elkaar. Door middel van sfeerschepping trachten ze de bedrijven en de politiek echter in de hoek te dringen. De heer De Witte van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding heeft in een krant onomwonden het volgende verklaard: “Dat je al allochtone werknemers in dienst hebt, geeft je geen recht om andere allochtonen te weigeren.” Kif Kif stelt in zijn noodplan voor om overheidsopdrachten te weigeren aan bedrijven die niet aan minimale diversiteitsstandaarden voldoen. Uiteraard komen de praktijktests hierbij weer om de hoek kijken. De onderliggende gedachte lijkt als volgt te luiden: “U zult niet en nooit allochtonen weigeren.”

Enige huichelarij is de politiek correcte goegemeente niet vreemd. Sommige discriminaties zijn immers wel oorbaar en worden door de overheid zelfs aangemoedigd. In het actieplan 2006 van de dienst Emancipatiezaken staat te lezen dat wanneer voor een job verschillende kandidaten als evenwaardig uit de bus komen, iemand uit een ondervertegenwoordigde groep voorrang moet krijgen. Als Jan en Mohammed evenveel punten halen, krijgt Mohammed de baan. Hoe voelt Jan zich? Hij voelt zich gediscrimineerd, maar hij kan niet naar de rechter. Zijn achteruitstelling wordt door de wet immers expliciet toegelaten. Een klacht bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding zou geen enkele zin hebben en bij Kif Kif zou hij allicht in zijn gezicht worden uitgelachen. Jan kan helemaal nergens terecht. De discriminatie van autochtone Vlamingen is immers een vorm van positieve actie. Steeds meer Vlamingen hebben de buik vol van dit soort stuitende hypocrisie – en ze hebben overschot van gelijk.

Tot slot moeten we ons afvragen waar we met Vlaanderen heen willen. De vraag is of al die benepen ideo-

logische ijver, het ‘watchen’, de praktijktests, de interne of externe zwarte lijsten, de resem al dan niet gegronde beschuldigingen, het gestook en het ‘gekefkel’ tot een harmonieuze samenleving bijdragen. Ik weet zeker van niet. Dit draagt bij tot een onvrije, geboorneerde samenleving waar iedereen iedereen wantrouwt, tot een samenleving met orwelliaanse trekjes. Tegen dit soort samenleving zal het Vlaams Belang zich met alle democratische middelen blijven verzetten. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, de aanleiding tot dit debat is inderdaad een incident dat de voorbije weken uitvoerig in de pers is behandeld. Om door de bomen het bos nog te zien, is het echter belangrijk de casuïstiek te overstijgen en te kijken wat het fundamentele probleem is en wat we eraan kunnen en moeten doen.

Laat ons duidelijk zijn. Voor ons Vlaamse christendemocraten moet de etnischculturele achtergrond van een persoon volstrekt irrelevant zijn voor de kansen, de mogelijkheden en de rol die hij of zij kan opnemen in de samenleving. Iedereen moet een faire kans krijgen, respectievelijk de plicht opnemen om sociaaleconomisch te participeren en mee te bouwen aan onze samenleving. Het is cruciaal voor het zelfbeeld van elke persoon. Maar ook de samenleving vaart er wel bij. Op die manier gaat immers geen enkel talent verloren.

Vandaag staan we zover nog niet. Zo werkt slechts 43 procent van de allochtonen in Vlaanderen, in de Europese Unie is dat gemiddeld 55 procent. Wij zitten hier bij de Europese achterblijvers en het is absoluut geen opsteker dat op dat vlak Wallonië het nog slechter doet. Deze cijfers tonen aan dat de toestand niet rooskleurig is. De tijd van vrijblijvendheid is voorbij. Het is de hoogste tijd voor een inhaalbeweging. Niet alleen uit principe hoewel dit het belangrijkste is, maar ook uit welbegrepen economisch belang. Zeker in een tijd van arbeidskrapte komt het erop aan om iedereen een arbeidskans te geven. Zoniet remt deze krapte een duurzame economische groei af. Vandaag moeten Vlaamse bedrijven orders weigeren bij gebrek aan voldoende arbeidskrachten. De contradictie dat in deze economische omgeving grote groepen allochtonen, maar ook 50-plussers op de arbeidsmarkt duidelijk ondervertegenwoordigd zijn, moet de wereld uit.

Maar stilaan treedt een kentering op, misschien te traag, maar deze positieve tendens mag ook gezegd worden. Zo is tussen 2000 en 2006 de werkzaamheidsgraad van allochtonen in Vlaanderen gestegen van 38 procent tot 43 procent. De laatste cijfers van de VDAB tonen aan dat de werkloosheid bij allochtonen in het laatste jaar daalde met bijna 20 procent, nagenoeg even sterk als het gemiddelde voor heel Vlaanderen. Sommigen noemen dat een eviden-

tie. Dit is het ook, maar dan toch ook weer niet wanneer we zien dat dezelfde werkloosheidscijfers voor die andere grote kansengroep, de 50-plussers, met slechts 5 procent afnemen in diezelfde periode.

De cijfers aangaande de jeugdwerkloosheid vertonen ook positieve signalen. Uit een vergelijkend onderzoek in 13 centrumsteden in Vlaanderen blijkt dat de werkloosheid in deze steden gemiddeld met 24 procent daalt op een jaar tijd. Bij de allochtonen valt eenzelfde dalende tendens waar te nemen. Volgens Fons Leroy van de VDAB zijn deze resultaten trouwens mee te danken aan de uitzendsector, die inspanningen levert om laaggeschoolde allochtonen aan een duurzame job te helpen via een interimbaan.

Ondanks deze veeleer positieve cijfers mogen we niet blind zijn voor bepaalde andere en minder positieve cijfergegevens. Zo stijgt het aantal meldingen van racisme op de werkvloer bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Ook blijkt uit vier opeenvolgende enquêtes van schoolverlaters tijdens de laatste jaren dat bij de groep die na één jaar nog werkzoekend is, er een groot verschil is tussen allochtonen en Europese onderdanen, namelijk 45 procent tegen 20 procent.

Hypothetisch gesteld dat de allochtonen dezelfde studierichting zouden gekozen hebben en hetzelfde scholingsniveau bereikt zouden hebben als de niet-allochtonen, vermindert de kloof met ongeveer een derde. Dat betekent dat scholing en studierichting belangrijk zijn, maar niet alles verklaren. De rest – twee derde – is een black box, en kan verschillende redenen hebben maar heeft ongetwijfeld ook te maken met vooroordelen, discriminatie, netwerking, contacten en andere eigenschappen. Deze vaststelling geldt voor elk scholingsniveau, wat het belang van elke maatregel inzake diversiteit onderstreept.

Toch zou het al te eenvoudig zijn te stellen dat de kleinere arbeidskansen van allochtonen enkel en alleen te maken zouden hebben met discriminatie.

Dat allochtonen het zo slecht doen op de arbeidsmarkt is voor een deel ook te wijten aan factoren die maken dat ook ouderen en mensen met een handicap het slecht doen op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Onze arbeidsmarkt moet minder dan ooit een exclusieve plaats worden voor de hoogproductieve, redelijk goed opgeleide blanke man tussen 25 en 50 jaar. Dat is een algemeen probleem op de arbeidsmarkt, een probleem van rigiditeit en vastgeroeste gewoonten, ook bij de werkgevers. We pleiten dan ook in de eerste plaats voor brede maatregelen. We moeten investeren in succes voor iedereen, voor autochtonen en allochtonen. We geloven minder in quota's of anoniem solliciteren.

Cruciaal is dat werkgevers allochtonen aanwerven omdat ze geloven in de werkkraft en bijdrage van deze mensen, niet omdat de overheid hen daartoe wil bekeren. Christendemocraten geloven nu eenmaal niet in enkele maatregelen met een vingerknipeffect. Investeren in de diepte is onze weg: realisme gebaseerd op rechten en plichten. Respect opbrengen voor een persoon, voor een groep betekent ook een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van die mensen en afstappen van de drang om lage scholing en langdurige werkloosheid te gemakkelijk alleen toe te schrijven aan sociaaleconomische achterstelling, etnisch-culturele achtergrond of ongelijkheid van kansen.

Zo ontmoedigen we mensen om, met de nodige steun, hun leven sterker in eigen handen te nemen. We geven hun de boodschap dat niet hen maar de hele wereld buiten hen schuld treft. We geven hun een excuus om zich neer te leggen bij hun situatie van afhankelijkheid en hulp. We geven hun een reden om zich af te zetten tegen de onrechtvaardige samenleving.

In beide gevallen is de prijs hoog, voor de samenleving en bovenal voor de mensen zelf. Mensen respecteren is ervoor zorgen dat ze die verantwoordelijkheid zelf kunnen en moeten nemen.

De rol van een goede schoolloopbaan is hier niet te overschatten. Ook de sluitende aanpak past in een dergelijk breed kader voor iedereen, zonder een onderscheid te maken volgens etnische achtergrond. De sluitende aanpak zorgt ervoor dat geen enkele werkzoekende nog door de mazen van het net glipt en zonder enige vorm van hulp, begeleiding en contact wordt geconfronteerd met zijn of haar werkloosheid.

De VDAB werkt voor allochtonen met specifieke inwerktrajecten, met onder meer een opleiding Nederlands voor anderstaligen. Bemoedigend is dat de doorstroom naar werk elk jaar toeneemt voor allochtonen. Zo is het aantal allochtonen dat na het volgen van een VDAB-trajectbegeleiding doorstroomde naar een baan, gestegen van 39 procent in 2005 tot meer dan 43 procent in 2006.

Daarnaast willen we Jobkanaal, een samenwerkingsverband van de VDAB en de werkgeversorganisaties, alle kansen geven. Daarbij wordt een vacature drie weken lang enkel voor de mensen uit deze kansengroepen opengesteld, indien de VDAB erin slaagt om genoeg geschikte kandidaten uit de doelgroep voor te dragen. Het uitgangspunt is dat er per vacature minstens vier kwalitatieve doorverwijzingen zijn vanuit de VDAB. Op dit ogenblik wordt dat cijfer nog niet gehaald. Er zijn momenteel amper iets meer dan twee doorverwijzingen. Ook hier is dus nog heel wat werk aan de winkel.

Ook de kansengroepen moeten inspanningen leveren om via de nodige opleiding en attitudevorming beter aan de vacatureprofielen te beantwoorden. Een nog betere sa-

menwerking tussen de VDAB en Jobkanaal om de juiste profielen voor de vacatures te definiëren zal een van de aandachtspunten moeten zijn bij de evaluatie en bijsturing van dit project.

Een andere hoopvolle ontwikkeling is dat steeds meer bedrijven diversiteitsplannen afsluiten. Elk jaar worden zowat 500 nieuwe diversiteitsplannen afgesloten. Eind dit jaar zal het totale aantal oplopen tot zowat 2600. Volgens het HIVA overschrijden de meeste bedrijven doorgaans hun eigen streefcijfers. Ze doen het dus beter dan ze zelf beloofd hadden. Het HIVA schat het aantal werknemers dat hun baan minstens voor een deel aan de diversiteitsplannen te danken heeft, op 5000.

Deze week nog noemde minister Vandenbroucke de resultaten van de diversiteitsinspanningen in de sectorconvenants van 24 bedrijfssectoren bemoedigend. Ook de uitzendsector kreeg een schouderklopje. De samenwerking tussen verschillende partners zoals Jobkanaal, en de streefcijfers in diversiteitsplannen en sectorconvenants zijn voor ons de aangewezen weg. Wel pleiten we voor een grotere meetbaarheid en betere monitoring om sneller te kunnen bijsturen wanneer de resultaten uitblijven.

Als conclusie wil ik zeggen dat de Vlaamse Regering de voorbije jaren heel wat heeft geïnvesteerd in diversiteit en in het tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt. Incidenten zoals de gebeurtenissen van de afgelopen weken doen soms vergeten dat de zaken, misschien te traag, misschien te moeizaam, maar wel in de juiste richting vooruitgaan.

Dat is ook de verdienste van deze regering, die hiervan van in het begin een belangrijk aandachtspunt heeft gemaakt, of zoals de minister-president in zijn Septemberverklaring stelde: "In een open en verdraagzaam Vlaanderen heeft iedereen recht op gelijke kansen. Vlaanderen mag en zal discriminatie nooit tolereren."

Deze positieve tendensen moeten worden verstevigd. Een betere en uitgebreidere monitoring van genomen beleidsinitiatieven moet de Vlaamse Regering in staat stellen om korter op de bal te spelen en om sneller maatregelen bij te sturen. Iedereen moet een faire kans krijgen, maar ook de plicht opnemen om te participeren en mee te bouwen aan de Vlaamse samenleving. En daar zijn we allemaal verantwoordelijk voor.

Allochtonen doen inspanningen om Nederlands te leren voor een goede inburgering en geloven resoluut in en participeren volop aan de trajectbegeleiding van de VDAB. Werkgevers voegen de daad bij het woord: wie pleit voor economische migratie, moet ook inspanningen leveren om de allochtonen van vandaag in Vlaanderen alle arbeidskansen te geven. Het traject is gekend. Ik zou zeggen: meer dan ooit aan de slag! *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, heren en dames van de regering, beste collega's, aangezien de feiten die de aanleiding vormen voor dit actualiteitsdebat voldoende gekend zijn, zal ik daar niet meer op ingaan.

Ik wil starten, en dat zal trouwens ook mijn besluit zijn, met te zeggen dat we als liberale fractie duidelijk tegen elke vorm van discriminatie zijn, dus ook op de arbeidsmarkt. Wij betreuren ten eerste de feiten zoals ze zich hebben voorgedaan.

De vraag rijst wat we eraan doen om herhaling van dergelijke feiten te voorkomen. Om die vraag te beantwoorden, wil ik bij de zaak blijven. Ik heb de evenwichtige uiteenzetting van mijn voorganger zeer geapprecieerd, maar ik zal misschien iets meer focussen op de uitzendsector en niet op het globale economische weefsel, zelfs al zijn sommige dingen onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De vraag is of dit voorval representatief is voor de sector. In algemene zin zou ik durven stellen dat de cijfers die gisteren internationaal bekend zijn geraakt, ons toch goede hoop geven. Die cijfers gaan dan wel over de globale arbeidsmarkt en economie en zijn niet beperkt tot de uitzendsector.

Die cijfers zijn goed. We scoren 75 percent op een schaal van nul tot honderd op het gebied van antidiscriminatie en op het gebied van toegang tot de arbeidsmarkt. Maar ze zijn nog niet goed genoeg, dat is wel duidelijk. We hebben nog een marge te dichten, misschien niet van 25 percent, maar toch wel van 10 percent, om Zweden, de koploper, bij te halen.

Maar ik maak me geen illusies. Het is misschien niet leuk om mee te delen, maar ik vrees dat er altijd een substantieel deel – 10 tot 15 percent – van de bevolking zal zijn dat, zelfs met alle mogelijke instrumenten die we in stelling brengen om discriminatie tegen te gaan, daar moeilijk mee zal omgaan.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer Gatz, u verwijst terecht naar de cijfers die gisteren bekendgemaakt werden. U zegt heel terecht dat 75 percent een goede score is voor wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft. Wat u er niet bij zegt, is dat België aan de staart van het Europese peloton hangt wat de werkgelegenheid van diezelfde mensen betreft. De toegang is er, maar er is blijkbaar iets anders fout, waardoor de lage cijfers worden onderstreept.

De heer Sven Gatz: Mijnheer Roegiers, ik kom daar graag op terug. De werkgelegenheid binnen de uitzendsector ligt dan weer wel gevoelig hoger. Daar zijn de zaken dus niet zo dramatisch als sommigen zouden kunnen denken. Ik ben het met u eens dat we steeds aan verbetering moeten kunnen werken.

De uitzendsector heeft de voorbije twee decennia een aantal acties ondernomen. Al in 1995 was de sector bereid om op een oproep van toenmalig Commissievoorzitter Jacques Delors in te gaan en in te tekenen op een Europees manifest van ondernemingen tegen uitsluiting. Dat heeft dan weer geleid tot een gids over preventie van rassendiscriminatie, die op zijn beurt geleid heeft tot een cao van 1996 in het paritair comité voor de uitzendarbeid.

Daarnaast zijn er een aantal andere concrete initiatieven. Ik noem bijvoorbeeld het tienstappenplan voor uitzendconsulenten 'Diversiteit werkt!', het protocol non-discriminatie in Vlaanderen, en dan zitten we al in 2001.

In Brussel is er een charter van de diversiteit waar toch 40 leden van de sector aan deelnemen. Daar blijft het niet bij. Er is ook een interne ombudsman geïnstalleerd. Daarnaast is er een sectorprotocol met de Vlaamse Regering gesloten waarbij de sector zich engageert om toch meer dan duizend personen uit kansengroepen via uitzendarbeid aan te werven.

Dat cijfer is in 2006 ruimschoots gehaald met 1251. Er zijn ook verschillende diversiteitsplannen opgemaakt bij uitzendbedrijven. Het maximum is daar nog niet bereikt, maar men zit toch al aardig op schema. Ik doe dan nog tekort aan een aantal initiatieven van individuele uitzendkantoren, die ook zoden aan de dijk brengen.

Ook met het aandeel van de allochtone werknemer in de uitzendsector is het niet zo slecht gesteld. Ik geef enkele cijfers: 86 percent van de uitzendkrachten heeft de Belgische nationaliteit, 14 percent dus niet. Daarvan komt 8 percent van binnen de Europese Unie en 6 percent van buiten.

Dat ligt gevoelig hoger dan de algemene tewerkstelling van allochtonen in de privésector, waar 8 percent de Belgische nationaliteit niet heeft. Als we personen erbij tellen die wel de Belgische nationaliteit hebben maar op basis van een naamherkenningsmethode die door de VDAB wordt gehanteerd worden gescreend, dan komen we bij een nog veel hoger percentage.

Het grootste deel van de uitzendsector heeft gelukkig begrepen dat het voor het doen draaien van de economie en voor hun eigen 'benefit' nodig is om de arbeidsmarkt zo breed mogelijk open te trekken. Incidenten waarover we vandaag spreken, doen zich misschien nog te vaak voor maar zijn niet dé regel.

De ombudsman die in de uitzendsector zelf actief is, ontvangt sedert ongeveer vijf jaar regelmatig klachten. Dat zijn er ongeveer 200 per jaar. De meeste klachten gaan over menselijke relaties. Ongeveer tien klachten per jaar gaan rechtstreeks over discriminatie. Ik wil het probleem niet minimaliseren, maar geef de cijfers voor wat ze waard zijn.

Deze sector doet al ernstige inspanningen en wil uitdrukkelijk geen klokkenluider worden. Dat ligt gevoelig. Als een uitzendbedrijf klokkenluider moet worden voor elke discriminerende praktijk, dan kan het debat worden geopend of uitzendkantoren ook niet actief moeten worden ingezet om werkweigeringen van werkzoekenden te melden aan de VDAB. Dat is een delicaat onderwerp dat als het wordt opengetrokken, wel eens tot een heel onverwacht resultaat kan leiden. Ik weet niet of het aan de sector is om nog verder te gaan. Die doet toch al ernstige inspanningen door zelfregulering. We kunnen daarvoor de verantwoordelijkheid van het parlement en de regering aanspreken.

Mevrouw de voorzitter, Open Vld kant zich openlijk tegen incidenten zoals deze die zich hebben voorgedaan. We zijn bereid om onze eigen verantwoordelijkheid te nemen, samen met de Vlaamse Regering maar ook als Vlaams Parlement om daar in de commissie voor Werk en Economie dieper op in te gaan. We denken niet dat daar een aparte subcommissie voor nodig is. In de reguliere commissie kunnen we nagaan hoe we percent per percent het gat verder kunnen dichtrijden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, er is al veel gezegd over dit onderwerp en net als de heer Roegiers erger ik me ook aan de golven van verontwaardiging die steeds weer door Vlaanderen gaan wanneer er een bericht verschijnt over een kantelpoortenfirma of hotelbedrijf dat openlijk duidelijk maakt dat het geen allochtonen wil aanwerven. Vandaag jaagt het uitzendbureau Mailprofs ons de gordijnen in en brengt ons op deze tribune.

Ik zou graag hebben dat dit debat niet wordt afgesloten met “Het incident is gesloten”, waarna we overgaan tot de orde van de dag. De hier geciteerde voorbeelden zijn slechts het topje van de ijsberg. Vaak gaat het over de domme foutjes van een bediende, die mondeling hoorde dat men liever geen allochtonen heeft, maar dan de fout maakt dat ook op papier te zetten.

Het latente, verdoken racisme is permanent en overal aanwezig. Ik wil zeker niet de uitzendsector viseren. Integendeel, want vaak voert de sector gewoon uit wat hun klanten zeggen. Als men in een vrije markt niet doet wat de klanten vragen, dan verliest men marktaandeel. Sollicitanten met een vreemde naam worden vaak niet uitgenodigd. Wie reageert op een vacature op de site van de VDAB en telefoneert naar het bedrijf in kwestie, maar moet zeggen dat zijn of haar naam niet Jan of Mieke maar Mohammed of Fatima is, dan krijgt men snel te horen dat de vacature al is ingevuld. Als veertien dagen later die vacature nog altijd op de site staat en

men belt terug, dan zegt men dat er iets is misgelopen met de uitgekozen kandidaat. Men belooft dan om terug te bellen, maar dat gebeurt niet.

In de uitzendsector wordt op vraag van de klanten het niet kennen van de taal permanent gebruikt als instrument om mannen en vrouwen van allochtone oorsprong niet aan te werven voor jobs in het kader van de dienstencheques. Er stelt zich daar een groot probleem, want er is een verschil tussen de definitie van de VDAB van wie klaar is voor de arbeidsmarkt enerzijds en de praktijk anderzijds. Als de VDAB mensen klaar acht voor sollicitaties nadat ze een cursus en taallessen hebben gevolgd, dan stuurt ze die mensen uit voor sollicitaties bij uitzendkantoren. Die mensen – vaak gaat het om vrouwen – moeten dan een lijdensweg afleggen. In die uitzendkantoren horen ze steeds opnieuw dat hun kennis van het Nederlands niet volstaat om met dienstencheques aan de slag te kunnen gaan. De VDAB en de Werkwinkels begrijpen dat niet. Ze zeggen de mensen dan dat ze niet genoeg hun best hebben gedaan, want dat ze voldoende Nederlands kennen. Dit latent of verdoken racisme zorgt ervoor dat heel veel allochtonen gefrustreerd geraken als ze op zoek gaan naar een job.

Het Vlaanderen van de heer Van Dijck is echt mijn Vlaanderen niet. Het Vlaanderen van vandaag is echt geen toonbeeld van een economie waarin allochtonen hun plaats krijgen. Bekijk het eens van de andere kant. Als ik in Nederland de Stopera – het gebouwencomplex waar zowel de administratie als de opera is gevestigd – bezoek, dan stel ik vast dat het centrale onthaal gebeurt door een allochtone vrouw. Dat kan ik me bij ons niet dikwijls indenken.

Kijk even in eigen huis. De onwaarschijnlijk lieve onthaalmedewerkers dragen zeer mooie pakjes, maar ik denk niet dat er één gekleurde man of vrouw in ons huis werkt.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw Vogels, ik deel helemaal uw verontwaardiging over gevallen van uitsluiting. Het is irrationeel als men deze of gene persoon weigert omwille van zijn afkomst. Bovendien gaat het om een verspilling van talenten op een moment dat we ze zeer hard nodig hebben. Ik wil alleen waarschuwen voor het gebruik van woorden als “permanent gebruiken van de taal om mensen uit te sluiten”; over mensen die “vaak” niet worden uitgenodigd; over “de lijdensweg”; over het feit dat er voor hen “geen plaats op de arbeidsmarkt” zou zijn. Het is juist dat er een grote achterstelling is. De tewerkstellingsgraad van allochtonen is 40 percent, die van autochtonen is 65 percent. Er is dus een probleem. Laten we evenwel niet ontkennen dat er zich sinds kort een conjuncturomslag heeft voorgedaan. Voor het eerst sinds lang is de dalende werkloosheid niet alleen een zaak

van autochtonen, maar ook van allochtonen. Dat is een succesverhaal. We moeten ook dat benadrukken.

We moeten de rotte appels verwijderen. Iedereen die het waagt om te discrimineren, moeten we een korte en – als het van mij afhangt – venijnige tik op de vingers geven, om aan te geven dat dit niet kan. We moeten hen niet doodslaan, maar wel pijn doen, en dat blijven doen telkens het opnieuw gebeurt. Dan zal er worden bijgestuurd. Ik verwees er daarnet al naar: als de uitzendsector vandaag zorgt voor zelfregulering, dan is dat omdat die mensen weten dat de sociale inspectie hen op de vingers kijkt.

We moeten dus optreden, maar anderzijds moeten we aan allochtonen kunnen blijven zeggen dat het de moeite loont om te solliciteren. Uit diezelfde cijfers blijkt een heel duidelijke band met scholing. Vandaag gaan sommige allochtonen opnieuw twijfelen of ze een opleiding voltooien of ermee stoppen, daar die opleiding misschien toch geen zin heeft op de arbeidsmarkt. We moeten de boodschap geven dat, hoewel er discriminatie is, we die aanpakken en dat het de moeite loont te blijven investeren in opleiding en actief op zoek te gaan naar werk. Anders zijn we de zelfbevestiging aan de andere kant aan het organiseren.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik ben het volledig met u eens, maar dat moet van twee kanten komen. We moeten inderdaad blijven zeggen aan allochtonen dat vorming helpt en de moeite is, maar anderzijds moeten we meer doen dan alleen die tik op de vingers geven. Zo moeten we bijvoorbeeld in het eigen halfroond het goede voorbeeld geven. In Vlaanderen hebben er nog altijd weinig allochtonen in voorbeeldfuncties, in vergelijking met de andere regio's of landen rond ons. Mevrouw de voorzitter, ik zie aan het onthaal hier weinig gekleurde mensen in die mooie pakjes. In ziekenhuizen in Vlaanderen zie ik vooral witte verpleegkundigen en dokters. In een ziekenhuis in Brussel of een andere wereldstad zie ik de hele wereld. Het is duidelijk dat Vlaanderen een achterstand heeft ter zake.

Vandaag pleiten de regeringsonderhandelaars voor een green card. Een aantal fracties zeggen terecht dat we er eerst voor moeten zorgen dat het talent dat we zelf in huis hebben van mensen die rechtmatig in Vlaanderen verblijven, aan de bak komt. We moeten dan niet alleen a, maar ook b zeggen. Daarom steun ik vol overtuiging het voorstel van de heer Roegiers om in dit huis een onderzoekscommissie ter zake op te richten. Ik ben het niet eens met de minister, die in een eerste reactie in de pers verklaarde te vinden dat een parlementaire onderzoekscommissie een omweg is. Als Kif Kif harde feiten heeft, aldus de minister, dan kunnen ze dat melden aan de Vlaamse sociale inspectie, en die zal dan optreden.

Mijnheer de minister, natuurlijk is dat zo, maar daarover gaat het nu net. Die harde feiten vormen het topje van de ijsberg. Het gaat over dat latente racisme of die latente

discriminatie die eronder zit. Dat aan de kaak stellen zou net de taak kunnen zijn van een parlementaire onderzoekscommissie, door getuigenissen, hoorzittingen en onderzoeksopdrachten. Dan, mijnheer Van Malderen, zeggen we niet alleen a, maar ook b. Dan zeggen we niet alleen dat het de moeite loont om te blijven solliciteren, maar dan zouden we vanuit dit parlement ook duidelijk maken dat het ons menens is. Dan zouden we duidelijk maken dat het niet gaat over een oprisping om de drie maanden, als er weer eens een hard feit bekend wordt. Dan zouden we duidelijk maken dat we dit als een zeer belangrijk maatschappelijk probleem beschouwen en dat het Vlaams Parlement ter zake het voortouw wil nemen. Ik hoop dan ook dat dit parlement het voorstel van de heer Roegiers tot oprichting van een onderzoekscommissie zal steunen. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het recente incident met betrekking tot Deutsche Bank en het uitzendkantoor Mailprofs heeft aanleiding gegeven tot heel wat commotie. Discriminatie mag inderdaad niet worden getolereerd, maar of het opportuun is om met een ware heksenjacht te beginnen, waarbij een hele sector in diskrediet wordt gebracht, is een andere vraag.

En het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Onlangs nog werd een beschuldigende vinger uitgestoken naar de hele horecasector, naar aanleiding van een aantal geïsoleerde incidenten in onder andere Hasselt en Brugge, waarbij medeburgers van allochtone afkomst de toegang tot een dancing werd geweigerd. Dat is uiteraard niet goed te praten, maar het is belangrijk alles eerst binnen de juiste proporties te bekijken en pas dan, in samenspraak met de sector, passende oplossingen uit te werken. Anders loopt men het reële risico met een kanon op een mug te willen schieten. Dan zou de collaterale schade groter zijn dan het resultaat, ook ten nadele van de allochtone Vlamingen zelf.

Ook in het geval van de uitzendsector kan er over de grond van de zaak geen discussie bestaan: discriminatie mag en kan niet geduld worden. De reacties en voorgestelde maatregelen naar aanleiding van het incident rond de Deutsche Bank zijn echter op zijn minst overdreven. Zo lanceerde het interculturele platform Kif Kif een vijfpuntennoodplan tegen racisme in de uitzendsector. De organisatie vraagt onder meer de oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie die de misbruiken in de sector moet onderzoeken. Een dergelijke maatregel is niet alleen buiten proportie, hij zal het onderzoek ook geenszins versnellen of efficiënter laten verlopen.

Een ander voorstel is de invoering van interne zwarte lijsten binnen de uitzendsector. Klanten van uitzend-

bureaus die systematisch kansengroepen weigeren, zouden op de lijst geplaatst moeten worden en zouden hun recht op uitzendarbeid verliezen. Los van de haalbaarheid hiervan is het nog maar de vraag welk uitzendbedrijf zijn eigen klanten op zo'n lijst zal zetten. De maatregel stigmatiseert bovendien eerder de sector in zijn geheel dan de bedrijven die de fouten begaan.

Collega's, er bestaan zonder twijfel misbruiken en die moeten aangepakt worden. We verwachten van allochtonen dat ze zich integreren, dat ze Nederlands leren en dat ze werk zoeken. Hun inspanningen moeten dan ook beloond worden. Werkgevers en bedrijven zijn verplicht hun een eerlijke kans geven op de arbeidsmarkt. Als dat niet gebeurt, moeten er sancties volgen. Een structurele aanpak, zoals door Kif Kif voorgesteld, is inderdaad wenselijk, maar de instrumenten en middelen daarvoor bestaan al. Op federaal niveau is er de antidiscriminatiewet, die toelaat vaststellingen van discriminatie te doen en op Vlaams niveau kunnen klachten over discriminatie gemeld worden bij zogenaamde meldpunten, zoals de Vlaamse Sociale Inspectie. Waarom moeten we nog nieuwe maatregelen of commissies in het leven roepen als de nodige instrumenten en kanalen aanwezig zijn?

Vorig jaar verklaarde VBO-voorzitter en eigenaarzaakvoerder Daoust van het gelijknamige uitzendbedrijf nog dat de uitzendsector dagelijks probeert om kansengroepen zoals allochtonen te steunen in hun zoektocht naar werk. Men kan de sector bezwaarlijk van een gebrek aan positieve inbreng beschuldigen. De sector zelf heeft de laatste jaren al heel wat inspanningen geleverd om discriminatie tegen te gaan en diversiteit op de werkvloer te stimuleren. Federgon, de federatie van uitzendkantoren, sloot een overeenkomst met de Vlaamse overheid om diversiteit en evenredige participatie van kansengroepen te stimuleren.

De federatie stelde ook een stappenplan op voor uitzendconsulenten met een reeks concrete argumenten die zij moeten gebruiken om werkgevers te overtuigen allochtonen een kans te geven en aanwijzingen over hoe ze kunnen reageren op discriminerende vacatures. Bovendien ondertekenden Federgon en haar leden in maart 2006 een charter voor diversiteit waarbij een gedragscode werd opgesteld en een ombudsdienst voor klachten werd opgericht. Ik heb dat gisteren nog even gecheckt bij een ex-collega van het uitzendkantoor Creyf's, het huidige Start People: ieder personeelslid ondertekent daar een ethische code. Ook bij de groep Arcadis, waar ik directieafgevaardigde ben en dat ook lid is van Federgon, hebben alle 800 werknemers een integriteitscode ondertekend. Dat is geen lege doos, mijnheer Roegiers, maar een controle-instrument.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer De Craemer, ik twijfel niet aan de goede intenties die daarover bestaan. Ik heb de afgelopen weken echter met verschillende mensen uit

de uitzendsector gesproken, en zij zeggen: "Natuurlijk hebben wij dat charter ondertekend, en we leven dat ook na. Maar soms beslist de klant dan gewoon om naar een ander uitzendbureau te stappen."

In Gent, in de Vlaanderenstraat of de Brabantdam, liggen zeer veel interimkantoren gewoon naast elkaar. Men gaat daar letterlijk van deur tot deur, tot men iemand vindt die het toch doet. Zo gaat het echt.

De heer Gino De Craemer: Ik heb ook niet ontkend dat er misbruiken zijn. Ik heb het hier net aangehaald. Er zijn misbruiken en deze moeten worden aangepakt. Het wordt hier wel wat overdreven. Dat is mijn betoog.

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de impact van de uitzendsector op de arbeidsmarkt is niet te onderschatten. Interimarbeid is dagelijks goed voor maar liefst 98.000 jobs waarvan een belangrijk deel door diverse kansengroepen wordt ingenomen. Heel wat schoolverlaters doen via uitzendwerk hun eerste werkervaring op, oudere werknemers kunnen op een flexibele manier van job veranderen, geraken opnieuw aan werk na een herstructurering en via campagnes wordt diversiteit op het werk gestimuleerd.

Federgon benadrukt dat kandidaten altijd op basis van objectieve criteria worden geselecteerd, uiteraard bij het uitzendkantoor zelf. De uiteindelijke aanwerving zal echter altijd door de klant en dus door de bedrijven gebeuren. We moeten twee à drie kandidaten voorstellen voor iedere vacature. Dan is het aan de klant om de kandidaat uit te kiezen die hij wenst. Stellen dat de uitzendsector stelselmatig allochtonen benadeelt, is dan ook op zijn minst onterecht. Men doet de sector onrecht aan en het is een terechtwijzing van de talloze inspanningen die zijn geleverd door de Vlaamse Regering. Kortom, de uitzendsector heeft al heel wat inspanningen geleverd om discriminatie te bestrijden, en met resultaat.

Dat is echter geen garantie dat er geen inbreuken meer kunnen plaatsvinden. Als er discriminatie of racisme wordt vastgesteld, moet dat streng worden aangepakt. De N-VA stelt voor om de al genoemde instrumenten die op verschillende niveaus aanwezig zijn, te gebruiken. Draconische maatregelen zoals onder meer de genoemde zwarte lijsten wijzen wij af omdat ze enkel leiden tot een heksenjacht.

Ik vind het dan ook onaanvaardbaar dat de hele uitzendsector wordt gestigmatiseerd zonder de sector geraadpleegd te hebben en de ware proporties van het probleem in kaart te hebben gebracht. Dat kan best gebeuren in de bestaande commissie voor Werk en Economie.

Ik heb dan ook de volgende vragen voor minister Vandenbroucke. Blijkt uit de cijfers van de administratie objectief dat de uitzendsector werkzoekende

Vlaamse allochtonen minder aan het werk helpt dan andere Vlamingen? Kan dus gesteld worden dat de sector allochtone werkzoekenden bewust discrimineert? Of blijkt uit die cijfers dat de gevallen die in de pers aan bod zijn gekomen eerder de – hoe dan ook onaanvaardbare – uitzonderingen zijn?

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bijzonder onfrisse praktijken die de voorbije dagen en weken naar boven zijn gekomen, kunnen absoluut niet door de beugel. Het is totaal onaanvaardbaar dat eender welk bedrijf zich bezondigt aan racisme en of discriminatie. De klokkenluiders uit de uitzendsector mogen fier zijn dat ze dergelijke zaken aan het licht hebben gebracht of brengen en er mee voor zorgen dat wie benadeeld werd niet in de kou blijft staan.

Om hiertegen actie te ondernemen, stelde de minister voor dat uitzendkantoren die met discriminerende bedrijven te maken krijgen, de naam van die bedrijven doorgeven aan Federgon. Op die manier zal duidelijk worden welke bedrijven in de fout gaan, en kan binnen Federgon een effectief beleid worden uitgewerkt in samenwerking met de overheid. Als genoeg uitzendkantoren dat zouden doen, kan er inderdaad een dynamiek ontstaan waardoor bedrijven wel twee keer zullen nadenken alvorens uitzendkantoren te vragen bepaalde werknemers niet aan te leveren.

Bij de Deutsche Bank is het erger gesteld. Daar voelde blijkbaar niemand zich geroepen om de discriminatie uit te brengen. Akkoord, er zou sprake zijn van een misverstand met het selectiebureau MailProfs.

De heer Wim Van Dijk: U zegt het nu zelf, maar na een intern onderzoek bij de Deutsche Bank is gebleken dat er bij hen helemaal geen fouten waren. Waar hebt u het over?

De heer Chokri Mahassine: Waar ik het over heb? Het is toevallig aan het licht gekomen. Het is wel duidelijk geworden dat de Deutsche Bank veel meer weet heeft van dergelijke activiteiten.

De manier waarop een en ander gebeurde, doet ernstige vragen rijzen over de oprechtheid van de betrokken partijen. Het is voor de sp.a in ieder geval duidelijk dat dergelijke praktijken de wereld uitmoeten. Deze cowboys moeten eruit.

Ik ben van mening dat er momenteel al een uitgebreid instrumentarium bestaat om discriminatie op de werkvloer aan te pakken. Het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt van 15 mei 2002 geeft ons als overheid heel wat mogelijkheden om discriminatie in het bedrijfsleven tegen te gaan.

Ik wil hier trouwens heel duidelijk herhalen dat het decreet Evenredige Participatie, alle kansengroepen een eerlijke kans wil geven op de arbeidsmarkt. Ook ouderen, personen met een arbeidshandicap, homo's enzovoort zijn nog niet evenredig vertegenwoordigd en worden op een of andere manier geconfronteerd met discriminatie. Het decreet streeft naar een evenredige, rechtvaardige en eerlijke kans voor elke werkzoekende wat zijn afkomst, geloof, geslacht, leeftijd of seksuele voorkeur ook mag zijn. Dat is de essentie. Iedereen verdient een gelijke behandeling.

Er zijn dus heel wat maatregelen mogelijk dankzij het decreet. Zo zijn er ondertussen al vele diversiteitsconsulenten actief die op een proactieve en preventieve manier de evenredige participatie op de arbeidsmarkt een duwtje in de rug geven. Ook de sociale partners hebben – in ruil voor hun engagement – consulenten toegewezen gekregen. Hierdoor hebben de vakbonden hun vertegenwoordigers kunnen opleiden en de werkvloer kunnen klaarstomen om met diversiteit om te gaan.

Maar ook de werkgeversorganisaties hebben hun duit in het zakje gedaan door de oprichting van een vacaturebank voor de kansengroepen, het zogenaamde Jobkanaal. Heel wat sectoren hebben hun engagementen op het vlak van diversiteit uitdrukkelijk opgenomen in een sectorconvenant. Om deze engagementen te ondersteunen, werden middelen vrijgemaakt om consulenten aan te werven die de diversiteit in de sector moeten promoten.

Dit zijn maar enkele voorbeelden van de acties die reeds passen in de uitvoering van het decreet Evenredige Participatie. Het zijn voornamelijk stimulerende en preventieve acties. Het decreet gaat echter verder en geeft de regering ook de mogelijkheid om repressief op te treden tegen werknemers die denken dat wetten enkel voor anderen bedoeld zijn. Artikel 14 geeft de inspectie de mogelijkheid om te reageren op klachten die binnenlopen, kan boetes of straffen opleggen, en waarborgt dat het decreet geen dode letter blijft of blijft steken in goede bedoelingen. Het decreet bevat de middelen die nodig zijn om hard op te treden tegen cowboys op de arbeidsmarkt. Het is de stok achter de deur als de preventieve acties onproductief blijken te zijn.

Maar misschien zijn sommige bedrijven en werkgevers echt hardleers en volstaat zelfs dit uitgebreide instrumentarium niet om hen op andere gedachten te brengen. Misschien ben ik inderdaad naïef en loont het de moeite om te onderzoeken of het niet beter is om een monitoringsysteem op te zetten. Op regelmatige basis een monitoring van de sector presenteren lijkt wel zinnig. Het biedt ons de mogelijkheid om op een goed geïnformeerde manier de evolutie op de arbeidsmarkt inzake de tewerkstelling van allochtonen en racisme beter op te volgen. Het systematisch en periodiek verzamelen, vergelijken en rapporteren van beleidsrele-

vante data over de resultaten van het beleid is voor ons belangrijk. Hierdoor kunnen we de vinger aan de pols houden, en als decreetgever snel optreden indien dit nodig zou blijken.

De feiten die nu aan het licht gekomen zijn, kunnen en mogen we niet tolereren. Ze zijn des te stuitender nu we zien dat het net de goede kant opgaat wat de werkloosheid van allochtonen betreft. De werkloosheidsgraad van allochtonen gaat verder sterk achteruit, ook al blijft de vaststelling overeind dat allochtonen meer moeite hebben om werk te vinden.

We kunnen ook niet om de vaststelling heen dat, van zodra het economisch minder goed gaat, het onder meer de allochtonen zijn die hiervan het eerste slachtoffer zullen worden. Kortom, het gaat momenteel de goede kant uit, maar we mogen deze evolutie niet laten stilvallen. Daarom moeten we de acties voortzetten en moeten we continu alert zijn. Het voorgestelde monitoring-systeem komt hieraan tegemoet. We steunen bijgevolg het voorstel. *(Applaus bij sp.a-spirit)*

De voorzitter: Mevrouw Moens heeft het woord.

Mevrouw Monique Moens: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, collega's, door een interne mail van een klein uitzendkantoor werd in verband met de Deutsche Bank een incident uitgelokt dat de hele uitzendsector ten onrechte aan de schandpaal heeft genageld.

In plaats van de sector zwart te maken, wijst Lijst Dedecker op het feit dat de uitzendsector een pionier is in ons land op het vlak van de integratie van allochtone werkzoekenden op de arbeidsmarkt. Dat blijkt vooral uit het grote aandeel personen van allochtone afkomst in interimjobs, maar eveneens in opleidingen voor consultants, in projecten voor allochtonen, in ondernemingen met diversiteitslabels enzovoort. Een op negen uitzendkrachten is van Turkse of Noord-Afrikaanse afkomst. Meer dan 45.000 jobs worden ingevuld door allochtonen, en dat zijn zeker geen onderbetaalde jobs of opdrachten die om diverse redenen moeilijk ingevuld raken.

Ik maak even een vergelijking. Een uitvoerig artikel in een weekblad over de achterstelling van vijftigplussers bij de VDAB heeft niet geleid tot een publieke uitspraak van de minister noch tot reacties in de media – raar, maar waar.

De interimsector werd afgelopen week nog eens extra vermeld door Vlaams minister van Werk, Frank Vandenbroucke – naar onze mening een onverdachte bron –, omdat de diversiteitsprojecten van de uitzendbedrijven zo goed scoren. Zij waren vorig jaar goed voor de tewerkstelling van 2400 werkzoekenden uit de kansengroepen, met een aandeel van 34 procent voor niet-Belgen, 82 procent voor kort- of laaggeschoolden, onder wie heel wat Belgen met een vreemde nationaliteit, en 8 procent voor vijftigplussers.

Bedrijven die vandaag nog over “geen vreemdelingen” spreken, sluiten zichzelf trouwens uit. De arbeidsmarkt is zo krap dat ze geen ruimte meer laat voor discriminatie. In plaats van aan de interimsector een noodplan voor te stellen om racisme tegen te gaan, zou een plan om niet langer enkel allochtonen, maar mensen uit alle kansengroepen aan het werk te krijgen, meer op zijn plaats zijn.

De cijfers bewijzen trouwens dat er vandaag al grote inspanningen geleverd worden. De nieuwe werkgelegenheidscijfers van de VDAB tonen aan dat Vlaanderen goed op weg is naar een nagenoeg volledige werkgelegenheid. Zeer verheugend daarbij is dat de werkloosheid bij allochtonen met ongeveer 20 procent daalt, wat volledig in de lijn ligt van de globale daling en wat inhoudt dat ook de allochtone werkzoekende profiteert van de economische conjunctuur.

Toch blijkt dat, ondanks de inspanningen van werkgevers, interimbedrijven en de VDAB om werklozen een job aan te bieden, nog veel vacatures niet ingevuld raken. Dikwijls speelt daarin mee dat sommige kandidaat-werknemers zich niet genoeg kunnen aanpassen, waardoor ze moeilijk inzetbaar zijn op de werkvloer. Bedrijven hanteren inderdaad andere criteria dan de huidskleur of de afkomst van de sollicitant wanneer zij iemand willen aanwerven. Ze spitsen zich toe op de kennis van de taal, de arbeidsmotivatie, de veiligheidsvoorschriften en zo meer.

Lijst Dedecker stelt zich dan ook de vraag wat de overheid, de VDAB bijvoorbeeld, doet om de allochtone werkzoekende nog meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt.

We mogen toch aannemen dat de VDAB zonder onderscheid te maken in bijvoorbeeld nationaliteit of huidskleur, mensen selecteert, vormt en uitstuurt naar bedrijven met vacatures. Lijst Dedecker stelt zich eveneens de vraag wat de overheid zelf doet als werkgever om allochtonen aan te werven. Het bedrijfsleven en de interimbedrijven worden hier beschuldigd van wanpraktijken, discriminatie enzovoort, maar het is duidelijk dat er verhoudingsgewijs veel meer allochtonen werken in kmo's dan bij de overheid. Vlaamse ondernemers doen zeer veel inspanningen voor de allochtonen en werken samen met de minister van Werk aan een actieplan maar eigenlijk is het helemaal niet duidelijk of de overheid zelf voldoende kansen biedt aan allochtone werkzoekenden.

Iedereen weet dat de arbeidsreserve op de Vlaamse arbeidsmarkt niet meer volstaat om alle vacatures in te vullen en dat er gewerkt wordt aan een regeling om economische migratie toe te laten om zodoende in te spelen op de noden van de arbeidsmarkt. Op een ogenblik dat bedrijven staan te smeken om arbeidskrachten

en binnenkort een beroep zullen kunnen doen op niet-EU-werknemers, op datzelfde ogenblik wordt hier met de vinger gewezen naar de interimsector alsof die op grote schaal onaanvaardbare praktijken zou toepassen en stelselmatig allochtonen zou benadelen in hun beroepsloopbaan. Dat klinkt allemaal toch wel zeer ongeloofwaardig en is duidelijk in tegenspraak met de werkelijkheid.

Mijnheer de minister, Lijst Dedecker zou nu toch wel graag wat duidelijkheid krijgen: smeken de bedrijven om arbeidskrachten en wordt er gewerkt aan een regeling om economische migratie toe te laten, of worden allochtonen stelselmatig geweerd in de interimsector en in de bedrijven? Collega's, Lijst Dedecker zal het voorstel om een onderzoekscommissie op te richten die de vermeende discriminatie in de uitzendsector moet onderzoeken, niet steunen. *(Applaus bij het Vlaams Belang en van de heer Jurgen Verstrepen)*

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik was in het begin van het debat niet aanwezig. Is er een voorstel om een onderzoekscommissie op te richten of een subcommissie binnen de commissie Werk? Hier is blijkbaar een grote begripsverwarring.

De heer Jan Roegiers: Er is inderdaad een begripsverwarring. Ik heb in een eerste reactie gezegd dat het idee van Kif Kif een goed idee is. Bij nader inzien en na een aantal mensen daarover te hebben gesproken, lijkt het me beter te pleiten voor een subcommissie waarin we een monitoring doen van de situatie van de allochtonen op de arbeidsmarkt. Dat lijkt me toekomstgerichter dan te graven in het verleden naar wat er zou kunnen zijn fout gelopen. We willen vooral het probleem dat hier om de zoveel maanden naar boven komt, op een meer permanente manier proberen op te volgen. Het voorstel van onze fractie is dus te werken met een subcommissie.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, dank voor de uiteenzettingen. We hebben een belangrijk debat gehad. De samenleving staat voor een belangrijke uitdaging. We gaan werkelijk alle handen, hoofden en talenten nodig hebben om ervoor te zorgen dat we onze welvaart verder kunnen opbouwen. We krijgen steeds meer te maken met openstaande vacatures, niet-ingevulde jobs, talenten die we zoeken maar niet vinden. Als we daar niet aan remediëren, krijgen we echt een probleem om de welvaart verder uit te bouwen. De opdracht is elk talent aanspreken.

De vraag is of we dat vandaag in voldoende mate doen. Het antwoord daarop is spijtig genoeg neen. Er zijn groepen in de samenleving waar er ongetwijfeld reservoires van talent zijn die we onvoldoende aanspreken. Dat geldt voor mensen met een kleine handicap, die toch

aan het werk zouden kunnen gaan met een beetje inspanning van bedrijven, van begeleiding, van de overheid. Dat geldt voor ouderen die werkloos zijn.

Dat geldt spijtig genoeg ook voor mensen uit de allochtone gemeenschap. De cijfers zijn hier naar voor gebracht. We kunnen daar niet naast kijken. De feiten zijn wat ze zijn. De werkgelegenheid binnen deze groep, die wij beschouwen als onze allochtone gemeenschap, ligt een stuk lager dan die bij de oorspronkelijke Vlamingen.

We doen daarmee onrecht aan deze mensen en onrecht aan onszelf als samenleving. Want we hebben die talenten nodig. Ik ben dan ook bijzonder blij dat verschillende sprekers, zoals de heer Van den Heuvel, dat hier zo duidelijk onderlijnd hebben.

Mevrouw de voorzitter, ik ben ook blij dat de meeste mensen, met uitzondering misschien van de heer Van Dijk van het Vlaams Belang en mevrouw Moens van Lijst Dedecker, vermeden hebben hierover een bepaald steriel debat te voeren.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Misschien moet u eerst even luisteren wat ik daarover ga zeggen.

De heer Erik Arckens: Ik weet al wat u gaat zeggen.

Minister Frank Vandenbroucke: U bent helderziend. Dat is ongelooflijk. Dat spaart ons tijd uit.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, kunt u eens een definitie geven van wat u bedoelt met een steriel debat?

Minister Frank Vandenbroucke: Dat wilde ik juist doen.

De heer Erik Arckens: Ik heb het debat van het begin af aan gevolgd. De linkerkant, met haar talrijke representanten, maakt hier van een mug een olifant. U begint zelf ook al met aan te geven dat de werkloosheidscijfers van allochtonen in Vlaanderen hoger liggen dan die van Vlamingen. Ik weet al wat u gaat zeggen.

Minister Frank Vandenbroucke: U weet dat niet.

De heer Erik Arckens: Toch wel. Ik ken u een beetje.

Minister Frank Vandenbroucke: Wat is het eerstvolgende dat ik ga zeggen? Het staat op papier. U kunt het daarna controleren. *(Gelach)*

Mijnheer Arckens, wat is het eerstvolgende dat ik ga zeggen?

De heer Erik Arckens: Nu gaat u de schuld afschuiven op de interimkantoren en dergelijke.

Minister Frank Vandenbroucke: Toch niet.

Mevrouw de voorzitter, ik ben een beetje gerustgesteld. Een van de uitgangspunten in mijn persoonlijk leven blijft overeind: helderziendheid bestaat niet. *(Gelach)*

Mijnheer Arckens, ik zal u mijn papieren geven. Helderziendheid bestaat niet. Vooringenomenheid bestaat. *(Applaus)*

U bent vooringenomen. Ik zal u zeggen wat mijn volgende zin was. *(Opmerkingen)*

Kunt u nu eens luisteren! Daarna krijgt u het woord. Ik zal dan zwijgen.

Ik ging zeggen dat, op uitzondering van het Vlaams Belang, van de heer Van Dijk en van mevrouw Moens, het discours niet steriel was. *(Opmerkingen)*

Het is niet heel duidelijk wie bij wie hoort, bij het Vlaams Belang of bij Lijst Dedeker. *(Opmerkingen van de heer Jurgen Verstrepen)*

Lijst Dedeker heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, ik ben zelf lange tijd bij interimkantoren gegaan. Ik kan u en de linkerzijde, die hier nu de grote trom roert, enkel zeggen dat de fout niet bij hen ligt.

U zegt dat het discours van de heer Van Dijk steriel is. Voor mij was het een genuanceerd discours. U zult hier weer het geprofessionaliseerd antiracisme dat we van 's morgens tot 's avonds in de krant kunnen lezen en op de radio en televisie horen, opvoeren. Het zal weer gaan over een onderzoekscentrum, waarnemingscentra enzovoort. En om wat te doen? Moet de hele wereld bij het bed van een zieke staan, zoals mevrouw Vogels opmerkt? Ik zie de hele wereld heel graag. Ik wil ze echter niet aan mijn ziekenbed zien staan! *(Gelach)*

De voorzitter: De heer Jurgen Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, ik vind het fijn dat u uw plaats kent.

De gratuite vergelijking die u maakt, zegt veel over uzelf. Ik vind het een beetje zielig.

Minister Frank Vandenbroucke: Wat ging ik nu eigenlijk zeggen? Ik stel voor dat u daar even naar luistert en misschien ook even een stap vooruit zet in de discussie. Ik ging zeggen dat de meeste collega's het steriele

debat voorbij zijn, een debat waarbij de enen zeggen dat de slechte werkgelegenheidscijfers van de allochtonen allemaal het gevolg zijn van discriminatie, en waarbij de anderen zeggen dat alles het gevolg is van te weinig opleiding, het ontbreken van een diploma, het gebrek aan kennis van het Nederlands, dat alles hun eigen schuld is. Mijnheer Arckens, u wist niet dat ik dit ging zeggen. U had het over iets anders.

In dit steriele debat zeggen de enen dat zij die niet werken, louter het slachtoffer van discriminatie zijn en zeggen de anderen dat het hun eigen schuld is dat ze niet aan het werk zijn. Met uitzondering van uw partij zijn we in dit halfroond dit steriele debat voorbij.

Ik wil herhalen wat ik hier vroeger al over dit onderwerp heb gezegd.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Aangezien de minister blijkbaar niet goed heeft geluisterd, wil ik even het woord nemen. Hij wil mijn betoog opsluiten in een steriel schema, waarbij ik 'zwart' zou hebben gezegd en de anderen 'wit' zouden hebben gezegd. Ik heb niet 'zwart' gezegd.

Minister Frank Vandenbroucke: Het was toch zeer donker.

De heer Wim Van Dijk: Het was heel donker, maar niet zwart. Mijn betoog was zeer genuanceerd. Bij de heren en dames van Kif Kif, die het incident twee weken geleden hebben gecreëerd, is de nuance zoek. Bij ons is dat niet het geval. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister Frank Vandenbroucke: Ik wil even herhalen wat ik hier al eerder op dit spreekgestoelte heb gezegd. Het gaat hier om een complexe kwestie met veel nuances. We hebben te maken met een kluwen van vicieuze cirkels, waarbij feitelijke tekortkomingen inzake opleiding, taal en houding en vooroordelen elkaar voortdurend versterken en in stand houden.

De allochtone sollicitant die bijzonder slecht Nederlands spreekt en niet over het juiste diploma of zelfs helemaal niet over een diploma beschikt, bevestigt de werkgever in zijn vooroordeel dat ze allemaal zo zijn. Daardoor zal hij de volgende keer Mohammed niet meer laten langskomen. Indien Mohammed wel goed Nederlands spreekt en wel over het juiste diploma beschikt, maar niet wordt uitgenodigd, zal hij zijn jongere broertje zeggen dat studeren de moeite niet loont. Zo wordt opnieuw een tekort veroorzaakt.

Het is een korte parabel maar het is die vicieuze cirkel die we moeten doorbreken. Met velen in dit halfroond zeg ik dat de eerste voorwaarde hiervoor is: inspanning

en aspiratie. Ik ben niet vies van inspanningen om diploma's te halen, om goed Nederlands te leren en om werk te zoeken. Dat is mijn overtuiging. Het gaat ook om de inspanningen van werkgevers om de houdingen op de werkvloer te veranderen. Ik zal meteen aantonen dat ze die inspanningen willen leveren.

Ik wil ook het belang van de door de heer Van Malderen aangehaalde nood aan succeservaringen aantonen. We moeten aan de hand van dagdagelijkse concrete ervaringen bewijzen dat de oudere op de werkvloer wel nog productief is, dat de persoon met een handicap een belangrijke meerwaarde voor het bedrijf betekent en dat de allochtoon perfect functioneert en ook veiligheidssystemen kan verkopen. Aangezien we dat elke dag opnieuw moeten bewijzen, zijn de diversiteitsplannen en de engagementen van Voka, van UNIZO en van de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen (Verso), de vroegere Vlaamse Confederatie van Social Profit Ondernemingen, in Jobkanaal belangrijk.

De diversiteitsplannen lopen goed. Het gaat hier uiteraard niet om een eenvoudig verhaal. Er is nog veel werk te doen. Ik heb er geen moeite mee te herhalen dat de uitzendsector hierin een belangrijke rol vervult. De cijfers tonen dit ook aan. Het zit goed met de tewerkstelling van allochtonen in de uitzendsector. De uitzendsector wil inspanningen leveren. We hebben een convenant met de sector afgesloten. De dienstencheques, een systeem waar ik om begrijpelijke redenen enigszins fier op ben, vormen bij uitstek een systeem dat maatschappelijk een belangrijke rol kan spelen.

Enkele dagen geleden heb ik een mooi verhaal over een viervoudige succeservaring gehoord. Een wat oudere dame ergens in Vlaanderen heeft een uitzendkantoor gecontacteerd om, in het kader van de dienstencheques, een poetshulp te zoeken. Zeer snel komt er iemand. Dat is het eerste succes. Die persoon is zeer goed en werkt nauwgezet. Dat is het tweede succes. Die persoon is tevens uit een ander gewest afkomstig en rijdt een heel stuk om bij die dame te helpen poetsen. Deze vorm van interregionale mobiliteit is het derde succes.

Die iemand is ook zwart, dat is een voetnoot, maar ook een succes. Dat uitzendkantoor heeft geen twee mensen gestuurd zodat de klant kon kiezen. Nee, er stond een zwarte poetshulp voor de deur. En ze is erg goed. Een viervoudig succes. Dat is wat we nodig hebben en daar moeten we elke dag in investeren. Ik ben het ermee eens dat de uitzendsector op dat vlak heel wat kan voorleggen.

Zozeer als we succeservaring nodig hebben, waarvoor ook inspanning nodig is, zozeer kunnen we ervaring van uitsluiting van mensen missen als kiespijn, want dat haalt al de rest onderuit. Eén slechte ervaring haalt heel veel goede ervaringen onderuit. Dat is een wet van Meden en Perzen. Ervaring is als een kaartenhuis. Eén slechte haalt heel veel goede onderuit.

Misschien krijgen we hier een beetje een ander steriel debat, dat ik eigenlijk van onze agenda zou willen houden, namelijk de vraag of dat nu vaak voorkomt of niet, of dat nu representatief is of niet. Dat is voer voor academici, sociologen, doctoraatsstudenten. Maar maatschappelijk is de vaststelling dat het enkele keren voorkomt, zeer kwalijk, omdat in het kaartenhuis van de ervaring, één kaart er onderuit halen veel goede kaarten omgooit. Dat is onze uitdaging. Of het nu representatief is of niet, of het vaak voorkomt of niet, het mag niet voorkomen. Er zijn grenzen die je niet mag overschrijden.

Hebben we de goede analyse als we die steriele debatten vermijden? Ik denk het wel. Hebben we de instrumenten? Ik ben het volmondig eens met de heer Mahassine die zegt dat we de instrumenten hebben. De heer Mahassine, arbeidsmarktspecialist, is een beetje bescheiden geweest want hij heeft verwezen naar het decreet Evenredige Arbeidsdeelname, het decreet-Mahassine, dat ons inderdaad de nodige instrumenten geeft, samen met het decreet dat de erkenning van de uitzendsector regelt. Ik denk dat we op dat vlak hebben wat we moeten hebben.

Dat brengt me bij het concrete geval Mailprofs-Deutsche Bank, aangekaart door Kif Kif via een artikel in De Morgen van 3 oktober 2007, waarbij Kif Kif zegt dat Deutsche Bank in samenwerking met het uitzendkantoor Mailprofs "exotisch personeel weert". Ik heb mijn inspectie meteen de opdracht gegeven om de feiten te onderzoeken. Daags na het verhoor door onze Vlaamse inspectie, erkent Mailprofs publiek in de fout te zijn gegaan. Dat is intussen bevestigd door het verslag van de inspectie. Het is een inbreuk enerzijds op het decreet Private Arbeidsbemiddeling van 13 april 1999, anderzijds het decreet-Mahassine van 8 mei 2002. De inspectie stelt in haar conclusie dat er voldoende redenen zijn om artikel 11 van het decreet Private Arbeidsbemiddeling toe te passen en, zoals steeds wanneer men een inbreuk vaststelt, elke pro justitia door te sturen naar de auditeur.

Artikel 11 zegt dat men vanuit het decreet op de arbeidsbemiddeling onze bevoegdheden gebruikende, ofwel de erkenning van dit uitzendkantoor kan intrekken – waardoor het niet meer kan optreden – ofwel de erkenning kan omzetten van een erkenning voor onbepaalde duur naar een erkenning van bepaalde duur, voor zes maanden. Ik heb, ingevolge het verslag van de inspectie, een brief gestuurd naar de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling, die onder meer de bevoegdheid heeft om daarover te oordelen, met het verzoek tot omzetting van de erkenning van Mailprofs van onbepaalde duur naar een erkenning van bepaalde duur, namelijk zes maanden.

Waarom heb ik dat gedaan? Niet vanuit de vraag of het representatief is of niet, vaak voorkomt of niet, want

dat is onbelangrijk. Hier is men over een grens gegaan waarover men niet mocht gaan.

Niet omdat dat een signaal is dat de uitzendsector geen inspanningen doet. Men is hier over een grens gegaan. Deze ene slechte kaart mag niet gespeeld worden. Daarom.

Ik heb niet de definitieve intrekking voorgesteld. Het gaat immers om een eerste vaststelling in dat bedrijf. Het bedrijf krijgt de kans om een structurele oplossing uit te werken om dergelijke praktijken in de toekomst te vermijden en adequaat aan te pakken, op voorwaarde dat de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling mij volgt. Ik heb deze brief met dat verzoek naar de adviescommissie gestuurd, die paritair is samengesteld volgens de sociale partners.

Dit is geen vrijblijvende kwestie. Binnen de zes maanden moeten structurele maatregelen worden getroffen binnen Mailprofs om dit in de toekomst te vermijden. Onze inspectie zal dat controleren. Bij Deutsche Bank loopt het onderzoek nog. Ik ga daar geen commentaar op geven. Zoals steeds wordt bij een inbreuk elke pro justitia van de inspectie doorgestuurd naar de auditeur. Telkens wanneer ik gegevens krijg, treedt de inspectie op. Meer zal ik daar nu niet over zeggen. Ik zal u op de hoogte brengen van de onderzoeken zodra ze afgerond zijn.

We hebben al veel overleg gepleegd met de uitzendsector en we hebben dat overleg nog geïntensifieerd om dit soort van zeer negatieve ervaringen krachtig aan te pakken. Dit mag niet geminimaliseerd worden, precies omdat het al die goede inspanningen van de uitzendsector ondermijnt. Dit ene geval moet worden aangepakt, niet zozeer ondanks, maar veeleer omwille van al die inspanningen van Federgon.

Ik ben erg tevreden, en dat is geen beleefdheidsformule, dat Federgon vandaag heeft bekendgemaakt welke maatregelen er intern binnen de uitzendsector zijn afgesproken om in de toekomst nog effectiever te kunnen optreden. Zij hebben drie maatregelen uitgewerkt. Zo willen ze dat binnen elk uitzendkantoor de interne procedures worden geoptimaliseerd. Er moet een aanspreekpunt komen in elk uitzendkantoor voor een situatie waarin een consultant wordt geconfronteerd met discriminerende wensen van klanten. Een tweede voorstel is het opzetten van een informatiesysteem binnen de sector. Op die manier kan een uitzendkantoor dat een klant omwille van zijn discriminerende houding niet bedient, dat melden aan de andere uitzendkantoren. Ze zullen elkaar daarover informeren om te vermijden dat die klant kan overstappen van het ene naar het andere uitzendkantoor. Ten derde is binnen Federgon afgesproken dat de communicatie tussen onze sociale inspectie enerzijds en hun ombudsdienst anderzijds verbeterd wordt. Tijdens dit debat is al gesuggereerd wat deze ombudsdienst moet doen.

Mevrouw Vogels, ik heb geen hard antwoord op uw vraag maar ik wil er wel op ingaan. U zegt dat de uitzendsector

als sector strenger zou zijn, bijvoorbeeld inzake taalvereisten, in het dienstenchequescircuit dan de VDAB. Het verbaast me als dat zo zou zijn. Het opleidingsprofiel in de dienstencheques is een gemeenschappelijk opleidingsprofiel van de VDAB en de uitzendsector. Volgens u zouden zij zich daar niet aan houden. Dat zou me verbazen maar ik zal dat laten onderzoeken.

Voor elk feit dat ik ontvang, zal ik de sociale inspectie sturen. Ik zal er gevolg aan geven wanneer dat geïndiceerd is zoals vandaag in het geval van dat ene uitzendkantoor. We zijn ook nog bezig met een aantal andere afspraken. In het kader van het Vlaams meerbanenplan hebben we enerzijds onze inspectie versterkt onder meer met het oog op de bestrijding van discriminatie en anderzijds beslist om in samenwerking met de sociale partners en de belangenorganisaties onze meldingsprocedures en klachtenbehandeling te reorganiseren. Ik wil met enerzijds de sociale inspectie en anderzijds de sociale partners en de belangenorganisaties van de betrokken kansengroepen tot concrete afspraken komen inzake melding en registratie van feiten, onderzoek en opvolging van klachten, afspraken inzake vorming van mensen en informatie-uitwisseling.

Ik wil een laagdrempelig netwerk, dat kan zorgen voor een goede overdracht van klachten en voor bemiddeling, dus ook positief kan ingrijpen. Dat gaan we de komende weken afwerken. Mijnheer Mahassine, dan denk ik dat ons instrumentarium, waarvan u terecht hebt gezegd dat het er is en opriep om het te gebruiken, er inderdaad is.

Mevrouw de voorzitter, ik vond dit een belangrijk debat. Ik denk dat de grote meerderheid in dit halfroond een correcte, genuanceerde analyse maakt van de uitdaging, maar ook duidelijk maakt dat er grenzen zijn, waarvan deze samenleving wenst dat men er niet over gaat.

Ik denk dat we ook de instrumenten hebben. Ik heb er geen enkel probleem mee, integendeel, dat het parlement zegt dat dit zo belangrijk is dat het ook via een parlementaire commissie opgevolgd moet worden. Hoe men dat precies doet, moet de meerderheid uitmaken.

Ik denk dat wij, in de uitvoerende macht in dit land, nu hardnekkig moeten volhouden met een positief beleid, een aanmoedigend beleid, succeservaringen mogelijk moeten maken en moeten ondersteunen. Als men over de grens gaat, moeten we dat ook zeggen en benadrukken dat men heel veel succeservaringen onderuit haalt en de inspanningen ondermijnt waar we dagelijks mensen toe oproepen. Dat zullen we dus sanctioneren. Ik denk dat dat onze opdracht is. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Ik denk dat het inderdaad belangrijk is dat dit debat hier gevoerd werd.

Maar ik blijf ervoor pleiten om het debat niet opnieuw te voeren als er zich weer een incident voordoet, maar om het permanent op te volgen.

Mevrouw de voorzitter, ik kondig een actualiteitsmotie aan.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer de minister, vandaag las ik een tekst van u in de krant, waarin u een politicus een gebrek aan zin voor proportie verwijt. Ik zou u willen vragen om op te letten en niet zelf aan dat gebrek ten prooi te vallen, zeker als men zich laat leiden door organisaties zoals Kif Kif, die een ontstellend gebrek aan nuance vertonen. In interviews zeggen zij steeds weer dat minister Keulen het Vlaams Belang achterna holt in zijn inburgeringsbeleid. Men kan veel zeggen over die uitspraak, maar niet dat ze getuigt van realiteitszin.

Het is voor mij wel belangrijk of de incidenten, al dan niet opgeklopt, representatief of niet representatief zijn. Dat is namelijk belangrijk voor de eerlijkheid van het debat. Als feiten niet representatief zijn en worden overdreven en opgeklopt, is dat sfeerschepping tegen de bedrijven en de sector, en dat verdienen zij niet.

In een actualiteitsmotie, die ik hierbij wil aankondigen, willen we twee belangrijke punten naar voren schuiven. Het is beter dat de beleidsvoering zich niet laat leiden door negatieve stemmingmakerij ten opzichte van de uitzendsector of de bedrijven. Men doet hier alsof het hele Vlaamse beleid los staat van het federale immigratiebeleid. Dat is een foute opvatting en een opvatting die ons veel kopbrekens bezorgt. De Vlaamse Regering zou alles in het werk moeten stellen om bij een eventuele staatshervorming de bevoegdheden inzake immigratie en naturalisatiebeleid in handen te krijgen, want dat is de enige manier waarop een eenvormig en efficiënt beleid kan worden gevoerd. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mevrouw de voorzitter, is sluit me uiteraard volledig aan bij de repliek van mijn collega Van Dijck.

Mijnheer de minister, u hebt me voor de eerste keer dat ik in dit parlement zit echt ontroerd. U hebt me ontroerd met uw mooie woorden dat negatieve ervaringen absoluut hard aangepakt moeten worden. U hebt me ontroerd met uw woorden dat sommige grenzen niet overschreden mogen worden. U hebt me vooral ontroerd door te zeggen – of het nu representatief is of niet en veel of weinig voorkomt – dat bepaalde dingen niet kunnen.

Ik was zeer verheugd te horen dat dit niet kan en heb de maatregelen van Federgon tegen die discriminatie gehoord.

Ik heb ook een vraag voor u, mijnheer de minister. U herinnert zich dat enkele maanden geleden een aantal mensen uit de poetssector werden buitengezet bij het

OCMW van Vilvoorde, door uw collega Bonte, omwille van hun partijkaart. U weet dat deze zaak me na aan het hart ligt en dat ik er nauw bij betrokken ben. Die mensen hadden op dat ogenblik een contract. Welke maatregelen zullen sp.a en bepaalde politieke partijen aankondigen tegen discriminatie? Zal er ook een aanspreekpunt komen voor mensen die een contract hebben en hun job goed doen waar ze zich kunnen aanmelden voor discriminatie?

Ik ben het met u eens dat de beste man op de beste job moet worden gezet, maar dat geldt ook voor mensen met een andere politieke overtuiging dan de uwe! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Morel, ik zal een zeer zakelijk antwoord geven. Ik moet eerlijk zeggen dat ik me niet voor de geest kan halen dat we hierover hebben gediscussieerd, maar dat hoeft ook niet.

Daarop is een federale regeling van toepassing. Als mensen willekeurig worden ontslagen op basis van discriminatie, kunnen ze klacht indienen bij de federale sociale inspectie. Als ze de weg niet vinden en uitkomen bij de Vlaamse sociale inspectie, zullen we hen netjes de weg wijzen naar de federale inspectie. U zult begrijpen dat ik me over die zaak niet kan uitspreken. Als mensen zich gediscrimineerd voelen en als er feiten zijn, dan moeten ze het laten weten. De uitzendsector is een Vlaamse bevoegdheid. Ontslag valt echter niet onder de Vlaamse bevoegdheden. Dat is een technisch-juridisch detail dat niet onbelangrijk is. De federale sociale inspectie moet de vaststelling doen. Als mensen ongelukkig zijn omdat ze het gevoel hebben dat ze willekeurig zijn ontslagen, dan zal de Vlaamse sociale inspectie hen wel de weg wijzen naar de federale inspectie. Ik zal daar vandaag geen uitspraken over doen.

U hebt me niet horen zeggen dat de beschuldiging die deze mensen hebben geuit ten aanzien van het stadsbestuur, juist is. Dat weet ik niet. Ik heb ook niet a priori gezegd dat het verhaal over Mailprofs juist of fout was. Ik heb mijn inspectie gestuurd en een verslag gevraagd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de heer Roegiers en door de heer Wim Van Dijck werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 17 uur zijn ingediend. Het Parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jaak Gabriels tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de toegang van onderwijsinstellingen, scholieren en studenten tot schoolstages in het bedrijfsleven

De voorzitter: De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, enkele weken geleden waren we allemaal positief over het resultaat dat de minister van Werk samen met VDAB naar buiten bracht. Dat toonde aan dat de daling van de werkloosheid en de stijging van de activiteitsgraad in Vlaanderen opmerkelijk zijn. Dat is het resultaat van een inspanning van heel veel actoren en vooral van de werkgevers. Vooral het feit dat jongeren en oudere werklozen meer bij het activiteitsproces zijn betrokken, was een heel positieve vaststelling. Natuurlijk moet er voor allochtonen nog meer gebeuren. Wat betreft de allochtonen, staan we op het vlak van integratie volgens Europese rapporten na Zweden en Portugal op de derde plaats van de 27 landen van de EU. Wat betreft de toegang van allochtonen tot de arbeidsmarkt zitten we ook in het absolute koppelton van Europa. Er is ook duidelijkheid geschapen over het feit dat vier op de tien opleidingen van mensen op de arbeidsmarkt worden ingericht en/of betaald door werkgevers. Daarmee zitten we ook in het koppelton van de EU.

De minister-president van Wallonië heeft vorige week in een interview gezegd dat er een fundamenteel verschil is tussen de Vlaamse bedrijfsleiders en de Waalse bedrijfsleiders. De Waalse bedrijfsleiders beleggen in financiële instellingen, de Vlaamse in hun bedrijven. Hij heeft in Antwerpen de Vlaamse bedrijfsleiders nogmaals opgeroepen om hun inspanningen in Wallonië voort te zetten en zo mogelijk te verhogen.

Uw federale collega die verantwoordelijk is voor werk, voelt zich geroepen om de werkgevers van luiheid en arrogantie te beschuldigen. Dat is ongehoord, ongepast en onbetamelijk. Ik vind het evident dat Vlaanderen dat beantwoordt. Ik vind niet dat we dat moeten doen omdat de werkgeversorganisaties dat vragen, al hebben ze daartoe het recht. Tegen de achtergrond van de feiten vind ik dat u, als minister van Werk, van dat soort van verklaringen afstand moet nemen. Onze bedrijfsleiders verdienen dat niet. Ik verwacht dan ook een ondubbelzinnig antwoord van u, want deze mensen leveren grote inspanningen voor de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil in deze kwestie optreden zoals in andere: het positieve onderkennen en succeservaringen onderlijnen, maar tezelfdertijd ook opletten voor een

zekere zelfgenoegzaamheid. Er zijn statistieken die aanleiding geven tot enige bezorgdheid. Ik zie geen redenen om die feiten te ontkennen. De enquête bij bedrijven over de voortgezette beroepsopleidingen Continuïng Vocational Training Survey (CVTS) wordt vijfjaarlijks gehouden: in 1993, 1999 en 2005. Uit de vergelijking van de resultaten voor 1999 en 2005 blijkt dat het aantal bedrijven dat een opleiding voor zijn werknemers organiseert, daalde van 60 procent naar 62,5 procent. Die daling doet zich vooral voor bij kmo's, in dit geval gedefinieerd als bedrijven met 10 tot 249 werknemers.

Daar staat tegenover dat de globale financiële inspanningen vrijwel stabiel zijn gebleven, op 1,6 procent van de loonmassa. Dat aandeel is evenwel minder dan wat ik in 2003 met de werkgevers heb afgesproken. Verder is het percentage bereikte werknemers maar lichtjes gedaald, van 41,1 procent naar 39,9 procent. Vermits we een economie hebben die vooral op kmo's draait, moeten we daaruit afleiden dat dit fenomeen zich ook in Vlaanderen voordoet. Dat zijn dus de cijfers.

De enquête van de FOD Economie bevestigt dat. In 2006 gaf 9,1 procent van de werkende bevolking in Vlaanderen tussen 25 en 64 jaar oud aan in de loop van een referentieperiode van vier weken een opleiding te hebben gevolgd. Dat is een daling in vergelijking met 2004, want toen ging het om 11,4 procent. De trend zet zich in alle leeftijdsgroepen door. We gaan dus niet vooruit. We gaan eerder achteruit. Hierover nadenken moet ons hoeden voor zelfgenoegzaamheid, en dat is onze verantwoordelijkheid. Stages zijn een gevoelig punt. Ik wil u niet vervelen met cijfers. Maar de cijfers staan niet toe te zeggen dat we sterk achteruit of vooruit gaan. Eigenlijk registreren we dat niet grondig.

Ik wil nu het positieve benadrukken. We zijn met de Vlaamse werkgevers een duidelijk engagement overeengekomen. Dat moet worden waargemaakt. Het engagement houdt in dat alle leerlingen die behoefte hebben aan stages door de werkgevers, een stageplaats krijgen aangeboden. De Vlaamse werkgevers hebben zich geëngageerd om de komende twee jaar de bedrijven te mobiliseren om het aanbod van stageplaatsen voor leerlingen op te trekken tot 75.000 eenheden en 30.000 stageplaatsen per periode van 5 jaar voor leraren aan te bieden.

De Vlaamse bedrijven zijn ook vragende partij om daarover te spreken met de onderwijspartners. Ik heb een belangrijk deel van mijn voormiddag besteed aan een zeer goede informele vergadering met de onderwijskoepels en de Vlaamse werkgevers- en werknemersorganisaties over hoe we van onze competentieagenda een succesverhaal kunnen maken, waarbij onderwijs, bedrijven en vakbonden betrokken zijn. Ik vond deze ochtend dat er zeer veel goodwill was, aan

beide kanten, om de net aangehaalde verbintenissen waar te maken. Ik wil van dat positieve uitgaan. Ik begrijp echter wel dat, als de federale minister van Werk naar die federale cijfers kijkt, hij concludeert dat die niet goed zijn. Dat zult u me niet horen ontkennen, want ik ben een man van feiten en cijfers.

De heer Jaak Gabriels: Mevrouw de voorzitter, de minister gaat wat langs de feiten. Heel veel werkgevers voelen zich op hun ziel getrapt door verwijten van luiheid en arrogantie. Dit is ongepast in deze periode: wat het scheppen van werkgelegenheid betreft, hebben we wellicht nog nooit zoveel gedaan. Er kan uiteraard nog veel gebeuren, maar ik vind dat Vlaanderen op zijn minst afstand moet nemen van dergelijke verklaringen. Die zijn immers contraproductief. In plaats van de actoren van welvaart en welzijn te motiveren, demotiveert men hen zo. Ik vind dat u daar als minister namens de Vlaamse Regering afstand van moet nemen. Dit is niet de manier waarop we in de toekomst meer engagement en meer resultaten zullen krijgen. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik wil me aansluiten bij de opmerkingen van de heer Gabriels. We hebben in het vorige debat ook al gehoord dat de werkgevers en de Vlaamse Regering op een goede wijze samenwerken, ook om kansengroepen meer kansen te geven op de arbeidsmarkt. Er zijn inderdaad succeservaringen en goede resultaten. Ik verwijs naar de sectorconvenanten. Er zijn inderdaad afspraken gemaakt om het aantal stageplaatsen op te trekken. Daarom vind ik het helemaal niet kunnen dat een federaal minister zich daar zo over uitlaat.

Mijnheer de minister, deze zomer was er heel wat te doen over de arbeidsongevallenverzekering voor stagiairs. U hebt daar zelf in extra geld voor voorzien, wat de Vlaamse instellingen betreft. Hoe reageren de Vlaamse werkgevers daarop? Ervaart u dat als een echte hinderpaal om die doelstelling van 75.000 stageplaatsen te bereiken?

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer de minister, ik heb aandachtig geluisterd naar uw antwoord. Ik wil u er alleen aan herinneren dat, in een streek die we allebei goed kennen, er tientallen voorbeelden zijn van kmo's, maar ook van grote bedrijven die hier werk van maken. Daar is er sprake van tientallen leerlingen en een optimale samenwerking tussen het bedrijfsleven en de scholen, zowel gemeenschapsscholen als vrije scholen. Dat werkt optimaal.

Uit uw antwoord onthoud ik het volgende. U zegt dat het beter kan. Ik ken niets in het leven dat niet beter kan.

Dat kan ik begrijpen. U hebt niets anders gezegd, dus beaamt u dat er heel wat gebeurt. Ik begrijp dat u niet kunt antwoorden dat uw collega zich heeft vergist en zijn boekje te buiten is gegaan. Ik begrijp dat u dat niet kunt zeggen.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Van den Heuvel, ik denk dat u misschien twee dossiers, die weliswaar veel verband hebben met elkaar maar toch verschillen, met elkaar verwart. Dat is geen grote kritiek: iedereen zou dat doen in uw plaats.

Er is enerzijds het probleem geweest van het noodzakelijke vooronderzoek met betrekking tot het risico van een arbeidsplaats voor een leerling-stagiair. Die kwestie hebben we goed twee jaar geleden voorgeschoteld gekregen. We hebben een oplossing gezocht in overleg met de federale regering, die zo vriendelijk is geweest daar ook geld voor ter beschikking te stellen, via het Fonds voor de beroepsziekten. Het stagegebeuren krijgt daar het noodzakelijke geld voor, de scholen worden geholpen met de formaliteiten en de stagegevers kunnen worden vergoed. Maar de risicoanalyse die daar nodig is, behoort tot de sfeer van de beroepsziekten. Dat hebben we opgelost.

We krijgen nu een probleem dat enigszins gelijkaardig is, namelijk de verzekering voor arbeidsongevallen. Mevrouw Van Kerrebroeck en mevrouw Hermans hebben mij daarover al ondervraagd. Men zegt nu dat het koninklijk besluit van 1971 op de arbeidsongevallen ook van toepassing moet zijn op leerlingen-stagiairs uit het leerplichtonderwijs. Ik kan dat moeilijk afstrijden, maar die stelling heeft wel praktische en financiële consequenties voor de stagegever, want die is dan verantwoordelijk. We zijn dat aan het bekijken.

De eerste vraag is: wie wordt verantwoordelijkheid gesteld in de interpretatie die de federale overheid aan het koninklijk besluit geeft: de school of het bedrijf dat de stage aanbiedt? Als het de school is, heeft de school een financieel probleem en dan moeten we dat oplossen. We zijn daarover in overleg met de federale overheid, want die is daar volledig voor bevoegd. We zullen misschien bepaalde toepassingsmodaliteiten daarvan in overleg met de federale overheid moeten bekijken. Ik ben ook de financiële impact aan het onderzoeken. Aan de dames Van Kerrebroeck en Hermans heb ik in de commissie gezegd dat ik niet wil vooruitlopen op conclusies. Het is een dossier waar we mee bezig zijn.

De heer Jaak Gabriels: Mijnheer de minister, ik verwacht van u meer dan dat. Ik verwacht dat u afstand neemt van verwijten als luiheid en arrogantie. Dat zijn erg zware verwijten aan het adres van de partners waarmee u onderhandelt. Ik neem aan dat u in een andere sfeer onderhandelt en op een andere manier met de betrokkenen omgaat. En dat blijkt ook uit uw betoog.

Dit soort verwijten richten aan het adres van de ondernemers, die in feite de actoren zijn van de welvaart en het welzijn in Vlaanderen, vind ik onaanvaardbaar, ongepast en onbetamelijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gevolgen van het federale deelakkoord inzake justitie voor de bijzondere jeugdzorg in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, geachte ministers, collega's, net voor de federale verkiezingen van juni trokken de fiscalefraudejagers aan de alarmbel. Ze vroegen aan de nieuwe regering meer middelen om ervoor te zorgen dat miljardenfraudeurs niet ongestraft zouden blijven door de verjaring van hun dossiers. Hebt u daarover iets gehoord of gelezen in het nieuwe akkoord over justitie? Ik niet.

Collega's, de witteboordencriminaliteit is vakkundig onder tafel geschoven, dankzij de demagogische manier waarop vooral Open Vld-onderhandelaar Patrick Dewael jeugdcriminaliteit tot dé topprioriteit van justitie heeft uitgeroepen. Terwijl de beelden van Hans Van Themsche nog op het netvlies van alle Vlamingen gebrand staan, eiste hij meer jeugdgevangenis om de maatschappij te beschermen tegen jongeren vanaf 14 jaar. Als ik dat hoor, kook ik vanbinnen.

Er zijn gelukkig niet veel jongeren zoals Hans Van Themsche die, behept door een soort racisme, in het wilde weg beginnen te schieten. Er zijn gelukkig niet veel jongeren die verkrachten. Er zijn genoeg plaatsen in Everberg en de nieuw op te richten voorziening om de maatschappij tegen die jongeren te beschermen.

Jongeren van 14 jaar dumpen in een jeugdgevangenis, dát is pas crimineel. De gemiddelde levensverwachting van een man is bijna 80 jaar, van een vrouw is dat meer dan 80 jaar. Welk levensperspectief geef je aan een jongen van 14 jaar die je in een jeugdgevangenis stopt? Iedereen weet dat gevangenis leiden tot recidive. Gaan wij als samenleving investeren in een gevangenscarrière van 66 jaar? Jongeren van 14 jaar horen thuis in onze gemeenschapsinstellingen, waar ze een tweede kans krijgen, en niet in een jeugdgevangenis. Ik dacht dat wij het daar allemaal over eens waren. Waren wij niet tegen het uit handen geven, dames en heren van de CD&V? Waar zat u het voorbije weekend, toen er onderhandeld werd over jeugdbescherming? Waar zat de

voormalige Vlaamse minister Inge Vervotte, die mee naar het federale niveau getrokken is om ervoor te zorgen dat de belangen van Vlaanderen verdedigd zouden worden?

Weet u wat u beslist hebt? Op basis van welke wet zal een jeugdrechter oordelen of een jongere van 14 of 15 jaar verwezen wordt naar een gemeenschapsinstelling, dan wel naar een jeugdgevangenis? Weet u dat u met dit akkoord deels hebt beslist over de herfederalisering van de Bijzondere Jeugdbijstand?

Tussen 1980 en 1988 is er permanent geruzied over de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake de Bijzondere Jeugdbijstand. Mevrouw Merckx weet dat. Tot onze bevoegdheid behoren de volledige vrijwillige jeugdbescherming en de uitvoering van alle maatregelen die de jeugdrechter uitsprekt. Als de jeugdrechter vandaag maatregelen kan uitspreken die jongeren naar een federale instelling verwijst, moet de bijzondere wet worden gewijzigd en zijn wij bezig met een herfederalisering van een gedeelte van de jeugdbescherming.

Daarvan lig ik niet echt wakker, maar wel van het feit dat we al herhaalde malen zijn veroordeeld door de Kinderrechtencommissie van de VN omdat we nog altijd geen duidelijkheid scheppen tegenover onze jongeren voor welk misdrijf ze welke straf krijgen opgelegd. Met dit akkoord wordt het alleen maar onduidelijker.

De voorzitter: Mevrouw Vogels, kunt u uw vragen stellen aan deze minister?

Mevrouw Mieke Vogels: Wanneer wordt een jongere doorverwezen naar een gemeenschapsinstelling in voorhechtenis, wanneer naar Everberg, wanneer naar een jeugdgevangenis, wanneer naar een gemeenschapsinstelling?

Mijnheer de minister, ik heb medelijden met u: in plaats van een transparanter en beter bestuur te realiseren, hebben de federale onderhandelaars een grotere onduidelijkheid geschapen. Bent u hierbij betrokken geweest? Bent u op zijn minst om advies gevraagd? Uw voormalige collega Vervotte blijkbaar niet. Dat lees ik in de krant. Ik hoop dat men de zittende verantwoordelijke CD&V-collega wel om advies heeft gevraagd. Wat is de houding van de Vlaamse Regering ten aanzien van dit gedrocht van een akkoord over de Bijzondere Jeugdbijstand? (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Mevrouw Vogels, ik heb echt met aandacht naar uw bevlogen pleidooi geluisterd. Het is misschien goed even het volgende in herinnering te brengen. Als u tegenover dit plenum zegt:

“Weet u wat u beslist hebt?” bedoelde u eigenlijk: “Weet u wat men op basis van krantenartikelen in de onderhandelingen met betrekking tot het vormen van een federale regering tussen partijen aan het bespreken is?”

Het zou niet goed om in deze omgeving de indruk te wekken dat beslissingen zijn genomen. Op dit ogenblik kunnen we ons alleen maar baseren op krantenartikelen die spreken van een deelakkoord tussen partijen die op zoek zijn naar een federale meerderheid.

Ik wil aanvaarden dat men in dit parlement over heel veel zaken kan spreken. Als men me vraagt: “Bent u betrokken geweest, u of de Vlaamse Regering, bij deze onderhandelingen?” zeg ik met heel veel overtuiging neen. Dat is maar goed ook. U hebt zelf gesteld dat wat men ook wenst te ondernemen in verband met het jeugdsanctierecht, men eerst overeenkomstig de bijzondere wet via een fase van overleg met de Vlaamse Regering in onderhandeling zal moeten gaan. U hebt ook zelf gezegd dat men samenwerkingsakkoorden zal moeten sluiten met de Vlaamse Regering om te wijzigen wat men wenst te wijzigen.

Stelt u zich even voor dat ik u had moeten antwoorden: “Ja, ik was daarbij betrokken.” Dan zou ik bij wijze van spreken al een voorafname hebben gedaan op een daad waarop u mij wel als minister en als Vlaamse Regering in zijn geheel mag over ondervragen.

U hoeft geen medelijden te hebben met mij. U ondervraagt me over iets waarvan ik zeg dat ik er niet bij betrokken ben. Op het ogenblik dat de Vlaamse Regering wordt geconfronteerd met een voldragen regeerakkoord en we de vraag krijgen tot overleg om samenwerkingsakkoorden af te sluiten of aan te passen, kunnen we hier het debat zeker opnieuw voeren.

In afwachting zeg ik u in alle klaarheid dat de vijf assen die door de Vlaamse Regering al voor deze legislatuur zijn bevestigd, namelijk in maart 2004, en daarna nog verschillende keren zijn herbevestigd, de blijvende toetssteen zullen zijn voor alles wat het federale niveau ons voorstelt.

Ik vat ze samen. Eén: wij willen in het jeugdsanctierecht aandacht voor alle delinquenten van jeugdige leeftijd, niet alleen voor zogenaamd zware gevallen. Twee: het meerspoenenaccent van dat beleid moet centraal staan. Men mag niet alleen met het maatschappijbeschermende en sanctionerende aspect bezig zijn, men moet ook het herstel, pedagogie en responsabilisering in het oog houden. Drie: de praktijk van de herstelgerichte, constructieve aanpak moet gehandhaafd blijven. Vier: men moet zorgen voor homogene bevoegdheidspakketten. Ik durf daar samen met u de vraag rond stellen, weliswaar op basis van een verslag in de media. Vijf: er moeten sterke rechtswaarborgen worden ingebouwd.

Die vijf assen zullen voor de Vlaamse Regering blijvend de toetssteen vormen. Als men ons uitnodigt voor overleg, en om samenwerkingsakkoorden te sluiten, zullen wij de voorstellen daaraan toetsen.

Mevrouw Mieke Vogels: Sta me toe om enigszins verbaasd te reageren. Dat u op dit moment als Vlaams minister van Welzijn niet beschikt over de teksten van het deelakkoord van de federale regeringspartijen wil ik aannemen.

U behoort wel tot een federale onderhandelingspartij. Die partij heeft hier in het verleden duidelijke zware verklaringen afgelegd over de Bijzondere Jeugdbijstand. Zij was de medeondertekenaar van moties van aanbeveling aan het federale niveau. Nu is uw partij medeonderhandelaar, en u doet het tegenovergestelde van wat uw partij hier besliste.

Ik heb u gehoord: u hebt vijf assen en uw regering loopt niet noodzakelijk in het federale voetspoor. Dat doet me plezier. Ik hoop dat u de eer van het Vlaams Parlement hoog houdt. Ik hoop dat het Vlaams Parlement zich absoluut niet kan vinden in het repressieve wangedrocht dat nu op tafel ligt.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: In tegenstelling tot mevrouw Vogels ben ik blij met het deelakkoord over Justitie. *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

Ik ben blij dat daarin plaats is voor het jeugdsanctierecht. Minister Vanackere verwijst consequent naar de Vlaamse krachtlijnen die door het parlement zijn beaamd, en die voormalig minister Vervotte ook hanteerde. Zij gebruikte die als stok achter de deur om de in 2005 in de Kamer goedgekeurde teksten ingrijpend te laten wijzigen. Wij hebben telkenmale herhaald dat het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind de toetssteen blijft.

Veel van uw opmerkingen slaan op het federale niveau. In mei 2002 vroeg ik u of u de regeling niet heel repressief vond. U hebt geantwoord dat u daar geen verdere informatie over had en dat ik de vraag moest stellen aan de minister van Justitie. Ik zou u nu hetzelfde kunnen zeggen.

Eerst moeten de krijtlijnen van de samenwerkingsakkoorden en van het noodzakelijke voorafgaande overleg worden getrokken vooraleer we kunnen beoordelen of wat voorligt conform de Vlaamse consensus in het werkveld is. In elk geval zal alles in overeenstemming met het Kinderrechtenverdrag moeten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mevrouw de voorzitter, als Open Vld'er voel ik me natuurlijk aangesproken door de woorden van mevrouw Vogels. Blijkbaar heeft zij al kennis van het voorakkoord. Wij niet, wij kunnen ons alleen baseren op wat de kranten publiceren. Een deelakkoord moet trouwens niet als een fractie worden bekeken, maar in de totaliteit.

Ik verwijs ook naar de bestaande federale wetgeving sinds 2006 in verband met de jeugd, en naar wat hier gebeurt in het Vlaams Parlement. De jeugdmagistraten en de personen die al jaren bij jeugdbescherming worden betrokken, zullen ook hun mening kunnen geven bij het uitwerken van wat op de regeringstafel ligt, en eventueel zullen ze een en ander kunnen bijsturen.

Niemand in dit halfroond kan iets hebben tegen het feit dat het om een betrachting van een toekomstige regering gaat om de stem eens te verheffen tegen minderjarigen die zware feiten plegen. De wet op de jeugdbescherming van 8 april 1965 heeft voor veel frustraties gezorgd bij de jeugdmagistraten en de advocaten Pro Deo. Ik ben tevreden dat Justitie een deel van het akkoord op zich zal mogen nemen. Ik hoop dat er ook een financieel onderdeel aan hangt, maar ik spreek me nog niet uit over een deelakkoord waarvan enkel de krijtlijnen werden vrijgegeven. Ik wil het totaalakkoord niet bij voorbaat laten afbreken. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, voormalig minister Vervotte heeft een bijzonder plan gelanceerd. Het is sinds dit jaar operationeel, en het dient om belangrijke stappen vooruit te zetten in de Bijzondere Jeugdbijstand. Sinds kort is er ook een beter lopende integrale jeugdhulp. Wij zijn bevoegd voor het herstelgerichte aspect, voor de heropvoeding en voor de heroriëntatie. We werken daaraan, maar we weten allemaal dat er wachtlijsten zijn. Op de wachtlijsten voor zowel de residentiële als de ambulante zorg staan er kinderen en jongeren die als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd, maar die wegens plaatsgebrek niet opgenomen kunnen worden. Iedereen weet dat snel en alert reageren op eerste feiten van erg groot belang is. Dat is de kern van de zaak.

Mevrouw Vervotte heeft naar aanleiding van de nieuwe wet hard gepleit tegen de uithandengeving van jongeren vanaf 16 jaar aan de correctionele rechtbank. Dat past niet in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind van het VN-Kinderrechtencomité, want dat bepaalt dat er een specifieke aanpak moet zijn. Mevrouw Vervotte heeft samen met de Vlaamse Regering gepleit voor een Vlaams jeugdsanctierecht dat complementair is aan de integrale jeugdhulp en de bijzondere jeugdzorg. Dat zou een integrale aanpak betekenen van herstellen tot bestraffen.

Mijnheer de minister, uit de weinige informatie waarover we beschikken, stel ik toch al vast dat onderhandelaars met al deze punten geen rekening hebben gehouden, dat ze lachen met de Vlaamse Gemeenschap en dat ze bijzonder weinig respect hebben voor jongeren. Het enige wat we te zien krijgen is een populistische aanpak die alleen maar 'law and order' uitstraalt. (*Rumoer bij CD&V*)

Uw voorgangster heeft de weg getoond die we moeten volgen. Ze heeft in het licht van de nieuwe wet heel goed onderhandeld met de federale regering. Ik betreuren zeerste – en ik meen dit uit het diepste van mijn hart – dat er zo met jongeren wordt omgegaan en dat zo met onze taken en bevoegdheden wordt gelachen.

Minister Steven Vanackere: Mijnheer Caron, ik wil graag eerst een antwoord geven op de laatste opmerking. Daar gaat het immers over wat we zelf kunnen doen. Bij de begrotingsbesprekingen zal blijken dat het budget voor de Bijzondere Jeugdbijstand in de Vlaamse Gemeenschap volgend jaar met 17 miljoen euro zal stijgen en dat het stijgingspercentage van dat budget hoger is dan de totale stijging van de middelen voor het geheel van de begroting.

Je kunt dus niet zeggen dat de Vlaamse Gemeenschap die verantwoordelijkheid niet ter harte neemt en niet voortgaat op de ingeslagen weg van herstelgericht responsabiliserend beleid.

Ik heb in mijn antwoord aan mevrouw Vogels vooral laten blijken dat iedereen zijn rol moet kennen. Mijn rol als Vlaams minister – en uw rol als Vlaams Parlement – is niet om over deelakkoorden op weg naar een federale regering debatten te voeren die ons niet leiden tot waar het werkelijk over gaat. Dat is namelijk het ogenblik waarop wij als partner van een samenwerkingsakkoord in de bevoegdheid komen. U moet begrijpen dat ik bij het becommentariëren van iets dat slechts partieel bekend is en zeker niet officieel op de banken van de Vlaamse Regering ligt, een zekere reserve in acht neem en dat ik gewoon in herinnering breng wat in het Vlaams Parlement op een grote, brede consensus kan rekenen.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de minister, een van de belangrijkste principes in uw beleid is 'beter voorkomen dan genezen'. We hebben de vorige jaren permanent moties en resoluties goedgekeurd om de federale overheid te overtuigen van onze visie.

CD&V heeft altijd gezegd, toen ze op het federale niveau in de oppositie zat, dat alles anders zou zijn als ze mee aan zet was. Ik merk dat dit niet het geval is. Ik zou niet graag opnieuw wachten tot er een slecht akkoord is, waarover weer moet worden onderhandeld, zodat we hier weer als onnozelaars moties en resoluties moeten goedkeuren die toch niets meer uithalen.

Ik merk dat er bij alle partijen die mee onderhandelen op het federale niveau een megacommunicatieprobleem is en dat ze ook alles in de krant moeten lezen. Ik dring er bij de respectieve fractievoorzitters op aan dat ze zouden te weten komen wat er is beslist. Ik kan me voorstellen dat u daar niet alleen in dit halfroond op wordt aangesproken, maar ook in de rest van Vlaanderen. Ik hoor dat er bij geen enkele fractie enthousiasme is en dat eigenlijk iedereen het er met mij over eens is dat dit een draak van een akkoord is. Men zou dat beter terug in de lade steken. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de federale beslissing om blauwtongziekte niet te erkennen als landbouw-ramp en eventuele schadevergoeding door de gewesten

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, gisteren raakte bekend dat de federale landbouwminister Laruelle de blauwtongziekte niet erkent als landbouw-ramp. De reden die ze aanhaalt, is dat de toestand niet uitzonderlijk is en dat het een inheemse ziekte is. De teller van het aantal haarden stond begin oktober op 4500.

Minister-president Kris Peeters: Vandaag staat die op 4920.

De heer Mark Demesmaeker: Er zijn nu dus bijna 5000 haarden, maar minister Laruelle spreekt niet over een ramp. De landbouworganisaties schatten de schade op 5 miljoen euro voor de schapensector en meer dan 25 miljoen euro voor de rundveesector, maar de minister erkent de ziekte dus niet als ramp. Wat er dan in godsnaam voor nodig is om te kunnen spreken van een uitzonderlijke toestand of ramp, is ons een raadsel.

Ik verwijst naar de vergadering van de commissie voor Landbouw van 25 september laatstleden, waar de problematiek uitgebreid aan bod is gekomen bij een aantal vragen om uitleg van verschillende leden. U hebt toen zelf ook aangedrongen op een erkenning door de federale regering van deze epidemie als landbouw-ramp. Dat is niet gebeurd. De federale landbouwminister verwijst naar het feit dat economische schade een bevoegdheid is van de gewesten. Dat is inderdaad zo. Erkenning van en vergoeding als gevolg van het erkennen van een ramp, is echter wel een federale bevoegdheid.

Op die manier wordt de financiële last natuurlijk doorgeschoven naar de gewesten.

Zou het toeval zijn of heeft het enkel met mijn slecht karakter te maken, feit is dat de kaart aangeeft dat de meeste haarden in het Vlaamse landsgedeelte, en meer bepaald in Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, te vinden zijn. Als we de optelsom maken van het aantal getroffen bedrijven en de plaats waar die te vinden zijn, dan zien we dat het om ongeveer 80 procent Vlaamse bedrijven gaat.

Mijnheer de minister, is de beslissing van de federale minister van Landbouw onherroepelijk, of kan er nog over onderhandeld worden? Deelt u de mening dat het hier louter geïnterpreteerd moet worden als economische schade, met alle gevolgen van dien? Welke conclusies trekt u daar dan uit? Welke stappen kunt of zult u ondernemen om de noden van de sector te lenigen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, vandaag zijn er 4.920 haarden in de schapen- en rundveesector. Dat is enorm veel. Mijnheer Demesmaeker, u hebt terecht gezegd dat het probleem zich vooral voordoet in Vlaanderen en dat vooral Oost-Vlaanderen zwaar in de klappen deelt. De schade wordt begroot op 5 miljoen euro voor de schapenveehouderij en 25 miljoen euro voor de rundveesector.

U weet dat ik begin september een onderhoud heb gehad met de verschillende actoren. Op basis van dat onderhoud heb ik zelf een brief geschreven naar mijn federale collega, minister Laruelle, om dit omvangrijk en uitzonderlijk probleem te erkennen als landbouw-ramp. Tot 2006 zijn we immers gespaard gebleven van de blauwtongziekte en de daaruitvolgende sterfgevallen. Ik heb minister Laruelle daarover ook op het Overlegcomité over aangesproken. Net als u heb ik gisteren en vandaag in de krant kunnen lezen dat zij op vragen in het federaal parlement heeft geantwoord dat het volgens haar niet om een uitzonderlijke situatie gaat.

Voor alle duidelijkheid, ik betreur dat ze die beslissing heeft genomen. We zullen nagaan wat er kan aan worden gedaan. Het gaat hier wel om een beslissing van een federale minister die bevoegd is voor deze materie. Op 22 en 23 oktober wordt de volgende Landbouwraad gehouden. Minister Laruelle heeft als woordvoerder op de vorige Landbouwraad de vraag geformuleerd over een vaccinatieprogramma op Europees niveau. Ik zal dat nu ook doen. De bedoeling is dat Europa daar een bedrag voor vrijmaakt.

Wat de vaccinatie betreft, zou de zaak er goed uitzien. Ik wil echter niet op de zaken vooruit lopen. Ik ga ervan uit dat de positieve houding op 22 en 23 oktober nog eens officieel bevestigd wordt en dat Europa het vaccin volledig zal terugbetalen. Europa zou de helft

van de kosten van de dierenarts dragen om het vaccin toe te dienen. Op de volgende Landbouwwraad zal daar meer duidelijkheid over geschapen worden.

De Raad van State moet ook nog een advies uitbrengen over een besluit om het recht op een premie voor de schapenveehouderij aan te passen.

Concreet stel ik voor dat ik na de Europese Landbouwwraad naga welke bijkomende stappen we kunnen en moeten zetten. Ik zal dan verder overleg plegen met de sector. Indien de Europese beslissing in de net aangehaalde richting gaat, moeten we nagaan wat we nog kunnen doen. De federale overheid is alleszins bevoegd voor het Sanitair Fonds.

Ik erken de ernst van de situatie en de economische impact van de blauwtongziekte. Aangezien de feiten zich vooral op het Vlaams grondgebied voordoen, ga ik ervan uit dat Vlaanderen al het mogelijke zal doen om een aantal maatregelen te treffen. We zullen die maatregelen in overleg met de federale regering moeten nemen. Iedereen heeft de beslissing van minister Laruelle kunnen lezen. We moeten nagaan hoe de instanties met de juiste bevoegdheden de juiste middelen op de juiste manier kunnen inzetten.

De heer Mark Demesmaeker: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Dit is een schoolvoorbeeld van de noodzaak om tot homogenere bevoegdheidspakketten te komen. Voor de sector is dit noodzakelijk. We worden nog steeds met een versnippering aan bevoegdheden geconfronteerd.

Ik wil er overigens op wijzen dat een aantal buurlanden, met name Luxemburg en Frankrijk, niet bij de pakken zijn blijven zitten en reeds schadevergoedingen hebben vastgelegd en aan de getroffen bedrijven hebben uitbetaald. Ik hoop dat de minister-president er snel in zal slagen aan te geven hoe we onze bedrijven ook de nodige steun kunnen verlenen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik hoef niet te benadrukken dat wij, samen met alle anderen in dit halfroond, de beslissing van minister Laruelle betreuren. Minister Laruelle heeft die beslissing genomen omdat het volgens haar niet om een uitzonderlijke situatie gaat. Ik wil erop wijzen dat de blauwtongziekte pas vorig jaar voor het eerst in ons land is opgedoken. De economische schade die dit jaar werd geleden ligt echter veel hoger dan de schade die vorig jaar is geleden. Dit maakt de situatie in mijn ogen wel degelijk uitzonderlijk.

Ik treed het pleidooi van de heer Demesmaeker voor homogene bevoegdheidspakketten bij. Deze situatie is in

feite het zoveelste pleidooi voor een regionalisering van de landbouwbevoegdheden.

Ik ben verheugd dat de minister-president tijdens de Europese Landbouwwraad van september 2007 de Europees Commissaris heeft voorgesteld om het vaccinatieactieplan versneld uit te voeren. Zoals de heer Demesmaeker al heeft aangehaald, heeft de minister-president dit reeds tijdens een vergadering van de commissie voor Landbouw in september 2007 aangekondigd. Uit het antwoord van de minister-president leid ik af dat ondertussen sprake is van enige versnelling. Ik hoop dat we niet te lang op de vaccinatie moeten wachten.

De minister-president heeft tijdens de reeds aangehaalde commissiebespreking eveneens aangekondigd dat hij de Europees Commissaris zal vragen in welke mate de Europese Commissie de geleden economische schade mee zal vergoeden. Ik ben in blijde verwachting van de resultaten van de eerstvolgende Europese landbouwwraad.

De minister-president heeft erop gewezen dat het aantal ziektehaarden stijgt. Dit is een detail dat volgens mij nog niet tot iedereen is doorgedrongen. Ik veronderstel dat er zelfs nog meer haarden zijn, maar dat zich, voornamelijk bij de hobbyisten, nog een probleem inzake de aangifteplicht stelt. De minister-president heeft in het verleden verklaard dat hij de media zou inschakelen om iedereen van het belang van een melding te overtuigen. Volgens mij kunnen de lokale besturen, waarbij ik in eerste instantie aan de gemeentebesturen denk, hierbij ook worden ingeschakeld. Zo zouden ze het belang van de aangifteplicht in hun infobladen duidelijk kunnen maken.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: We bevinden ons in een bijzonder merkwaardige situatie. Er zijn bijna 5000 ziektehaarden, en er is bijna 31 miljoen euro aan geleden schade. Aangezien het hier niet om een uitzonderlijke gebeurtenis gaat, is dit geen landbouwramp, aldus minister Laruelle.

Het is de eerste keer dat deze ziekte voorkomt. Overvloedige regen en uitzonderlijke droogte kunnen wel als uitzonderlijk beschouwd worden en wel erkend worden als landbouwramp. We hadden graag toch iets meer objectieve criteria gezien bij minister Laruelle.

In de veronderstelling dat Europa tussenkomt in de kosten voor de vaccinatie maar niet alle kosten op zich neemt, is minister Laruelle, en het Sanitair Fonds met haar, bereid om de niet-betaalde kosten door Europa op zich te nemen?

Kan minister Laruelle hier individueel oordelen over de vraag of blauwtong een landbouwramp is, of is dit een

beslissing voor de federale regering? Indien dit een beslissing is voor de federale regering, mag deze regering er dan over beslissen, of moet de volgende dat doen, aangezien er financiële gevolgen aan verbonden zijn?

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Ik voel me niet geroepen om de verdediging van wie dan ook op mij te nemen, maar ik behandel het dossier pragmatisch.

Er is duidelijk een evolutie tussen het begin van de rampsituatie en de dag van vandaag. Momenteel zijn er 4920 gevallen, wat inderdaad betekent dat er een rampsituatie is die verergerd en die au sérieux moet worden genomen. Ik vraag me af of een regering die de lopende zaken behandelt beslissingen kan nemen over een ramp van een dergelijke omvang en met een dergelijke evolutie. De zaak moet alleszins worden opgevolgd, en de beslissing moet eventueel voor herziening vatbaar zijn. Dat zou de conclusie van ons debat moet zijn.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mijnheer de minister-president, collega's, het lijkt me ook heel eigenaardig dat minister Laruelle beslist dat dit niet kan worden vergoed omdat het geen noodsituatie is. Het is wel degelijk een noodsituatie. De schade is hier genoemd: 30 miljoen euro en 5000 haarden.

De veeteeltsector maar vooral de hobbysector zitten met de handen in het haar. Ik wijs ook op de gevaren voor het eventueel uitsterven van kleine populaties van landelijke rassen die niet echt waardevol zijn als vleesras of als wolras, maar die wel heel waardevol zijn als genenbank voor eventueel toekomstige ziektes.

Als Luxemburg en Frankrijk wel overgaan tot het erkennen van deze ziekte als een ramp, waarom kan dat hier dan niet? Ik denk dat we in dit parlement niet de beslissingsbevoegdheid hebben, maar wel de bevoegdheid over de flankerende maatregelen. Ik hoor, mijnheer de minister-president, dat u positief staat tegenover alerhande maatregelen. Ik denk dat we inderdaad moeten beginnen met vaccinatie. Mijn vraag is of u op de Landbouwwraad volgende week dit standpunt voldoende zal verdedigen en ook de terugbetaling van die vaccinatiekosten zal vragen.

Minister-president Kris Peeters: U mag erop rekenen dat ik er op de Landbouwwraad nog eens voor zal pleiten als er niet voldoende duidelijkheid over bestaat. Mijn verwachting is dat Europa volledig zal tussenkomen in de kosten van het vaccin. Voor het toebrengen van het vaccin verwacht ik 50 percent tussenkomst van Europa en 50 percent tussenkomst van het Sanitair Fonds. Ik ga ervan uit dat de federale overheid met dat Sanitair

Fonds, dat ook een sectorfonds is, de nodige beslissingen neemt om die 50 percent die niet gedekt wordt, bij te passen. Ik wil er niet op vooruitlopen, maar ik heb er goede hoop op en ik zal er alles aan doen om de beslissing in die richting te sturen zodat een vaccin in de toekomst deze dodelijke ziekte kan voorkomen.

De communicatie is inderdaad zeer belangrijk. Het voorstel om daarvoor de lokale besturen in te schakelen, is zeer goed, als dit al niet zou zijn gebeurd. Ik heb er ook met de provincies over gesproken, zeker met de provincie Oost-Vlaanderen waar de bevoegde deputé ook inspanningen ging doen of al gedaan heeft om de communicatie te verzekeren.

Mijnheer Demesmaeker, ik stel dan ook voor om na 22 of 23 oktober – pas dan weten we wat Europa zal doen – met mijn federale collega na te gaan wat de regering van lopende zaken heeft beslist. Op dat moment kunnen wij beslissen welke elementen nog kunnen worden toegevoegd. We proberen dit dossier met heel veel energie op te lossen. Dat betekent dat de homogene bevoegdheidspakketten ook inzake landbouw nog niet volledig gerealiseerd zijn.

De heer Mark Demesmaeker: Ik wens u veel succes volgende week.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het gebruik van het Frans tijdens de gemeenteraden in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een blad papier bij me omdat ik een brief wil voorlezen die FDF-voorzitter, Olivier Maingain, heeft geschreven aan alle francofone mandatarissen van de Vlaamse Rand. Hij schrijft: "Chers amis, les mandataires francophones de la périphérie ont à l'initiative des mandataires FDF, pris la décision de s'exprimer en français lors d'une prochaine séance du conseil communal. Cette volonté de faire respecter l'usage du français dans les conseils communaux malgré les manoeuvres d'intimidation des autorités flamandes, doit être soutenue. Dès lors, nous vous invitons à vous soutenir les mandataires de la périphérie."

Die oproep is onmiddellijk beantwoord. Volgende maandag is er in drie faciliteitengemeenten, Linkebeek,

Sint-Genesius-Rode en Kraainem, vergadering van de gemeenteraad met drie agendapunten. Het eerste agendapunt is de benoeming van de vier burgemeesters in de faciliteitengemeenten. Het tweede punt is de uitbreiding van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het derde punt is “ons basisrecht om Frans te spreken in de gemeenteraad, de politieraad, de OCMW-raad en de verscheidene commissies op gemeentelijk vlak”.

De officiële voertaal tijdens een vergadering van een gemeenteraad is Nederlands. Er zijn gedurende dertig jaar heel wat arresten geweest van de Raad van State, van het Arbitragehof en van het Grondwettelijk Hof waarin staat dat de voertaal Nederlands is. De heer Maingain roept op om die vergaderingen te houden met die agendapunten. Dat is oproepen tot onwettelijkheid, dat is een inciviek gedrag. Indien die gemeenteraden bijeenkomen op basis van een agenda die voorziet in onwettelijkheid, dan bevinden de gemeenten Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem zich manifest in de illegaliteit.

Mijnheer de minister, wat zal de Vlaamse Regering hiertegen ondernemen? De agenda's liggen vast. We weten dat het de bedoeling is van de heer Maingain om in de toekomst de besprekingen en de besluitvorming van de gemeenteraden in het Frans te laten verlopen.

Dit is het terugzetten van de taalwetgeving, die gedurende meer dan 40 jaar is opgebouwd. Ik vind dat de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur via de provinciegouverneur moet beletten dat deze gemeenteraadszittingen plaatsvinden op basis van deze agenda. Ik denk dat die bijeenroeping onwettig is, dat het punt vernietigd moet worden en dat de voogdijoverheid hier tegen moet optreden.

Als die gemeenteraadszittingen plaatsvinden in volstreekte illegaliteit, zou dat een heel gevaarlijk precedent zijn.

Ik wil daar nog een beschouwing aan toevoegen. Als men op het federale niveau op dit ogenblik moet onderhandelen over de toekomst van de Rand van Brussel met iemand zoals Maingain, die oproept tot inciviek gedrag, laat dit het slechtste verhoppen. Ik dring er namens mijn fractie bij de Vlaamse Regering op aan om op te treden, in zoverre de wettelijkheid dat toelaat, ten aanzien van deze bijeenkomst waar manifest een aantal onwettelijkheden op de agenda staan.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, met zekere schroom zal ik pogen om een antwoord te geven in plaats van minister Keulen. De minister van Binnenlands Bestuur woont dezer dagen een Europese Raad met betrekking tot lokale besturen bij in Valencia. De bevoegde minister zal zich morgen opnieuw bij ons

voegen en vanzelfsprekend zal hij dit dossier meer dan ooit ter harte nemen, want het gaat inderdaad zeer ver.

Mijnheer Van Rompuy, minister Keulen vraagt me u te antwoorden dat we wettelijkheid niet mogen beantwoorden met onwettelijkheid. De minister en de gouverneur hebben een toezichtsbevoegdheid die a posteriori wordt uitgeoefend. Dat wil zeggen dat de minister niet geacht wordt de samenroeping van een gemeenteraad, laat staan de zitting ervan zelf, te beletten door het plaatsvinden of de samenroeping te vernietigen. Nadat de gemeenteraadszitting heeft plaatsgevonden, kan de minister wel zijn toezichtsfunctie volledig uitvoeren.

Mijnheer Van Rompuy, u weet dat minister Keulen opdracht heeft gegeven aan de gouverneur van Vlaams-Brabant om de gemeenteraadszittingen in de faciliteitengemeenten te laten bijwonen door mensen van zijn administratie. Het spreekt voor zich dat, als zou blijken dat tijdens de gemeenteraadszitting van maandag een loopje wordt genomen met de wetgeving – dat wil natuurlijk zeggen inclusief de naleving van de taalwetgeving –, zal de minister niet aarzelen om daartegen op te treden en om alle beslissingen die na debat in het Frans werden genomen onmiddellijk te vernietigen. Maar het spreekt voor zich dat hij dat zal doen binnen zijn wettelijke en decretale bevoegdheden.

De heer Eric Van Rompuy: Ik heb begrip voor het feit dat minister Keulen niet aanwezig kan zijn. Ik weet ook dat de Vlaamse overheid heel voorzichtig moet zijn als ze voogdij uitoefent vanuit de Vlaamse Regering en de provincie over wat er op een gemeenteraadszitting gebeurt.

Maar hier gaat het om een publieke oproep vanuit de gemeenteraden zelf, want de bijeenroeping is getekend door een aantal gemeenteraadsleden. In Wezembeek-Oppem hebben negen gemeenteraadsleden de bijeenroeping ondertekend en ze zetten een punt op de agenda dat manifest illegaal is, namelijk het basisrecht om Frans te spreken in de gemeenteraad en in de politieraad. Dat is in talrijke arresten van de Raad van State en het Arbitragehof bestempeld als totaal illegaal.

Ik hoop dat we nog contact kunnen hebben met de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, die inderdaad optreedt via zijn gouverneur, om niet a posteriori, maar vooraf te beletten dat dit soort gemeenteraadszittingen plaatsvindt.

Het is natuurlijk de bedoeling om te provoceren en het klimaat in de faciliteitengemeenten te verpesten. Als we dergelijke toestanden op de gemeenteraadszittingen in de faciliteitengemeenten toestaan waarbij een loopje wordt genomen met of waarbij zelfs manifeste overtredingen worden aangekondigd van de taalwetgeving, dan moet er preventief worden opgetreden.

Het verraadt ook een mentaliteit dat de francofone politieke partijen in de Vlaamse Rand eigenlijk geen onderhandeling willen over de toekomst van Brussel-Halle-Vilvoorde. Ze treden nu op het strijdtoneel en willen chaos creëren om een wettelijk onderhandelde oplossing onmogelijk te maken. De heer Maingain schrijft publieke brieven aan mandatarissen en nodigt hen uit om inciviek gedrag te ontwikkelen.

Ik ben er dan ook heel pessimistisch over of we inzake de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde nog tot onderhandelde oplossingen kunnen komen met de Franstaligen. Het goedkeuren van de wetsvoorstellen inzake B-H-V zal in de komende dagen of weken uiteindelijk de enige manier zijn om dit door te drukken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik wil eerst ingaan op wat de heer Van Rompuy op het laatst heeft gezegd. Hij stond hier vorige week te peroreren dat vandaag de dag van de waarheid zou zijn in de Kamercommissie. Gisteren is hij door CD&V uitgestuurd naar de Kamercommissie voor Binnenlandse Aangelegenheden om ons voorstel van resolutie over B-H-V, waarin enkel nog eens de principes van het Vlaams regeerakkoord werden opgesomd, weg te stemmen omdat er moet over onderhandeld worden.

Mijnheer Van Rompuy, weet u wanneer de adviezen van de Raad van State zullen toekomen? Op 25 oktober! Deze week is er geen Kamercommissie, volgende week ook niet en de week erna is het herfstreces. Dan kan er worden onderhandeld. Waar bent u over bezig? U zegt dat het afgelopen moet zijn met een onderhandelde oplossing voor B-H-V, terwijl uw eigen broer, Kamervoorzitter, en ook de CD&V-voorzitter van de bevoegde commissie de zaak aan het vertragen zijn. Ze tillen de kwestie over het Allerheiligenverlof om alsnog een onderhandelde – en dus betaalde – oplossing te vinden. Het is een beetje hypocriet wat u hier komt zeggen, tenzij u helemaal geïsoleerd staat in uw eigen partij. (*Rumoer*)

Mijnheer de minister, ik ben niet tevreden met het antwoord. Er wordt niet ingegaan op de suggestie van de heer Van Rompuy om preventief op te treden. Het enige wat u zegt, is dat als er iets onwettigs gebeurt, de besluiten zullen worden vernietigd. Dat zou er nog aan ontbreken! Het is duidelijk dat de Franstaligen de confrontatie zoeken. Deze en vorige Vlaamse regeringen antwoorden dan steeds dat ze onwettigheid niet met onwettigheid zullen bestrijden. Mijnheer de minister, in de jaren tachtig heeft men elke keer opnieuw Happart tot burgemeester van Voeren benoemd. De Vlamingen bewandelden de wettigheid en trokken naar de Raad van State die de benoeming vernietigde. Het was een carrousel. Het resultaat was dat we een staats hervorming hebben gekregen waarin Happart wel weg was, maar waarin de faciliteiten zijn gebetonnerd. Nu gaan we dezelfde weg op.

Ik volg de redenering van de heer Van Rompuy: we moeten niet meer reageren met zuiver juridische antwoorden. Zo pakt de overzijde het aan. Wij hadden van de minister van Binnenlands Bestuur minstens verwacht dat hij niet alleen die drie burgemeesters zeker niet benoemt omdat het dossier nog hangende is, maar ook dat hij op basis van die agenda de tuchtprocedure zou opstarten om hen te schorsen en af te zetten. Dat zou een antwoord zijn dat een Vlaams minister van Binnenlands Bestuur waardig is. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De Franstaligen in de Rand lijken de confrontatie te willen. Als dat zo is, dan moet de Vlaamse Regering die aangaan. Want wie bang is, krijgt ook slaag. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Ik wil nog even verwijzen naar de discussie van vorige week over de sancties. We stellen vast dat er een oproep tot publieke ongehoorzaamheid wordt gedaan. Dat is inciviek gedrag. Ik vraag me dan hetzelfde af als wat ik me vorige week al heb afgevraagd: waar ligt de Vlaamse pijngrens? Wat moet er nog allemaal gebeuren vooraleer het hoofdstuk over de sancties echt wordt geschreven?

Ik wil ook wijzen op het probleem van de ordehandhaving. Het spreekt voor zich dat dit initiatief van het FDF tot incidenten zal leiden. Dat is het laatste wat we in de Vlaamse Rand nodig hebben. Er rijst dus een probleem van ordehandhaving en veiligheid. Alleen daarvoor zou een voorafgaand verbod op zijn plaats zijn. We moeten toch vermijden dat er zware incidenten gebeuren? Ik voorspel dat ze er komen als die gemeenteraadszittingen plaatsvinden.

Verder heb ik een suggestie die aan de minister van Binnenlands Bestuur kan worden voorgelegd. De Vlaamse Regering kan waarnemers sturen om na te gaan wat er op die gemeenteraadszittingen precies gebeurt. Dat kan dan misschien de basis zijn om eindelijk over te gaan tot het bestraffen van die incivieke mandatarissen. Ze zijn inciviek, want ze leggen de taalwetten manifest naast zich neer. En dat is niet de eerste keer.

Wie in Zwitserland verhuist van het ene kanton naar het andere moet zich aanpassen, punt uit. Er is daar geen sprake van om de taalwetgeving of het taalregime aan te passen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Dirk Van Mechelen: Een: de Vlaamse Regering sluit zich aan bij het oordeel dat hier is verwoord over de actie die in die gemeenten wordt ondernomen. Het zou maar erg zijn als dat niet het geval zou zijn.

Twee: wat onze reacties betreft, heb ik duidelijk gezegd dat de minister van Binnenlands Bestuur morgen

opnieuw in het land is. Hij zal contact opnemen met de gouverneur om concreet af te spreken hoe we de volgende dagen zullen optreden.

Drie: ik heb duidelijk gezegd dat Vlaamse ambtenaren aanwezig zullen zijn op de gemeenteraadszitting. Ze staan ter beschikking van de provincies en hebben de formele opdracht om er aanwezig te zijn en een uitvoerig verslag op te stellen. Welk gevolg dat moet krijgen, zal misschien het voorwerp uitmaken van een vraag die hier volgende week zal worden gesteld.

De heer Eric Van Rompu: Voor mij ligt de uitnodiging van de gemeenteraad. Voor Wezembeek-Oppem is die ondertekend door waarnemend burgemeester en eerste schepen François Van Hoobrouck d'Aspre. Hij kan niet worden benoemd omdat hij een onwettige daad heeft gesteld tegen de omzendbrief-Peeters, want hij heeft de oproepingsbrieven voor de verkiezingen in het Frans verstuurd. Als voorzitter van de gemeenteraad ondertekent hij de bijeenroeping van de gemeenteraad met daarop een agendapunt dat manifest onwettig is. Als dat elders in Vlaanderen zou gebeuren, dan zou de voogdijoverheid preventief optreden en besluiten dat de bijeenkomst niet kan plaatsvinden.

Het is immers ook een zaak van openbare orde. Wat zal er immers gebeuren op die gemeenteraadszittingen in Kraainem, Wezembeek-Oppem en Linkebeek? Onze Vlaamse mandatarissen die daar aanwezig zijn, zullen dan moeten dulden dat er daar na veertig jaar taalstrijd en terwijl het Nederlands de officiële voertaal is bij de openbare besturen, Frans wordt gesproken. Wat is daarvan dan nog de rechtsorde? Mijnheer de minister, ik blijf erbij dat de Vlaamse Regering de zaken nog eens goed moet bekijken. We hebben deze documenten. Ik kan ze u overmaken. Ze zijn meer dan ooit het bewijs dat er sprake is van kwade trouw, dat men geen onderhandelde oplossing voor Brussel-Halle-Vilvoorde wil.

Mijnheer Van Hauthem, een rechtsstaat betekent ook dat, als een advies wordt gevraagd aan de Raad van State, en dat duurt acht of tien dagen, u zich daaraan moet houden. U bent ook parlementslid. We hebben gisteren die discussie gedurende uren gevoerd. U hebt een voorstel van resolutie ingediend. We hebben die discussie ook fair gevoerd. U moet zich echter houden aan de procedures van de rechtsstaat. Als in een Kamercommissie een advies van de Raad van State wordt gevraagd, en dat duurt acht dagen in een tweetalige Kamer, dan moet u dat aanvaarden.

De heer Joris Van Hauthem: Dat duurt dan toevallig tien dagen. Wie gelooft die mensen nog? Dat zal men van u zeggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over een op 27 juli 2007 tussen de Vlaamse Regering en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) afgesloten kaderovereenkomst

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, u zult het misschien niet geloven, maar ik ben een man van vele zonden. Een zonde die ik niet heb, is het lezen van De Morgen. Sommigen zullen dat een deugd noemen. Gelukkig hebben we een alerte fractiesecretaris die, alleen al om hem politiek wakker te houden, af en toe wordt gedwongen om die krant te lezen. Gisterenochtend belde hij me voor dag en dauw op met de mededeling dat er iets in De Morgen stond dat ik zeker moest weten en waar ik iets mee moest doen. Het gaat over de BAM. Als De Morgen iets te melden heeft over de BAM, worden wij gewoonlijk wel een beetje wakkerder dan anders: laten we het eerlijk toegeven.

In De Morgen zou hebben gestaan dat de BAM een geheim akkoord zou hebben getekend met de Vlaamse Regering. Misschien klopt dit niet. De Morgen liegt en heeft ook zondaars in zijn redactie. Dat geheim akkoord zou een viertal belangrijke elementen hebben bevat. Zo zou het kapitaal van de BAM met tientallen miljoenen euro zijn opgetrokken. De grens voor de tolheffingen zou zijn opgeheven. Het zou de BAM worden toegestaan te vragen wat ze wil voor het gebruik van de te bouwen infrastructuur. Er zouden zakelijke rechten zijn overgedragen: met name het eigendomsrecht van de Kennedytunnel zou zijn vreemd. En ten slotte – en dat is misschien het belangrijkste van alles – zou de Vlaamse Regering er zich tegenover de BAM toe hebben verbonden om in de toekomst geen grote infrastructuurwerken rond Antwerpen meer te bouwen buiten de BAM.

Toen de nacht dag werd en de nevel optrok, werd het me duidelijk dat de betrokken redacteur van De Morgen, die overigens verdienstelijk is als hij over dit onderwerp schrijft, zich op het verkeerde been heeft laten zetten. Hij heeft niets anders gedaan dan het akkoord samenvatten dat onze commissie reeds lang kende. Er wordt gesproken van het akkoord van 27 juli 2007. Die datum was me niet bekend. De heer Peumans zal beamen dat we er in maart 2007 verslag over hebben uitgebracht. Het akkoord was reeds in februari van dit jaar aan de pers en ook aan dit parlement voorgesteld.

We hadden met al die elementen al rekening gehouden. In de bevoegde commissie hadden we daar ook al uitvoerig over kunnen debatteren.

De kapitaalsverhoging was iets wat wij allemaal wens-ten. Ook met de vervreemding van het zakelijk recht op de Kennedytunnel konden de meesten van ons leven, en ook de andere elementen waren voor ons aanvaardbaar.

Wat is er dan gebeurd dat niet had mogen gebeuren? Eigenlijk niets. Het enige probleem is dat dit parlement en de bevoegde commissie in dit dossier al heel veel stukken gevraagd hebben aan uw diensten en aan de BAM, en dat wij die vaak heel moeilijk verkrijgen. Het terechtwijzend bericht nummer zeven hebben we nu pas gekregen, terwijl we het een viertal weken geleden gevraagd hebben. Ook de definitieve betekening van de fameuze overeenkomst die nu ter discussie staat, hadden we al heel lang gevraagd. De definitieve tekst ervan hebben we pas op 1 oktober gekregen. Maar we leren daarmee leven.

Ik heb van de gelegenheid gebruik gemaakt om de twee stukken – het stuk dat we in maart in de commissie hebben mogen inkijken en de definitieve tekst – nog eens te vergelijken. Het enige tekstuele verschil dat ik heb opgemerkt, is dat de uitvoeringstermijn verlengd is. Er was eerst gezegd dat het contract tussen de Vlaamse overheid en de BAM zou lopen tot 31 december 2046. In de definitieve tekst stellen we vast dat dat loopt tot eind juni 2047. Dat is een verlenging met een half jaar. Ik zou graag weten waar die verlenging vandaan komt.

Daarnaast maakt De Morgen gewag van het feit dat de Vlaamse Regering zich geëngageerd zou hebben om geen infrastructuurwerken om en rond Antwerpen uit te voeren tot juni 2047. In de overeenkomst die we in februari hebben kunnen inkijken én in de definitieve overeenkomst kunnen wij echter lezen dat daarbij toch enkele nuances moeten worden aangebracht. Wij lezen in artikel 14.3.2.15 dat de pijnpunten van de infrastructuur om en rond Antwerpen te allen tijde mogen worden weggewerkt: de brug van Temse wordt heel nadrukkelijk vermeld, naast een aantal werkzaamheden die het havenbedrijf voor ogen heeft. De boodschap die in die overeenkomst staat, is iets genuanceerder dan wat De Morgen ons meldt.

Mijnheer de minister, het is altijd mogelijk dat De Morgen over bronnen beschikt die wij niet kennen – het zou ons zelfs niet verbazen. Ik wil graag zekerheid van u: heeft De Morgen gelijk, of hebben u en wij met z'n allen gelijk?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, collega's, dit is een van de weinige keren in mijn twintigjarige carrière dat de vraagsteller bijna het hele antwoord gegeven heeft. Dat bespaart mij heel wat werk.

Mijnheer Penris, ik ben niet zoals u wakker gebeld door een fractiemedewerker, maar ik ben wel bijna omvergevallen toen ik dat artikel 's ochtends las. Ik was met

stomme verbazing geslagen. Na een korte lectuur heb ik een aantal telefoontjes gepleegd – naar de regeringscommissaris en naar mijn eigen medewerkers – om te vragen of er iets was dat ik niet wist. Het antwoord op die vraag was neen, en dat is ook het antwoord dat ik u wil geven, mijnheer Penris. Er is geen wijziging.

Op 16 februari hebben wij beslist dat dit een beslissing onder technisch nazicht was. Dat wil zeggen dat dit, gelet op de complexiteit van het dossier, geattesteerd moest worden met een mededeling aan de Vlaamse Regering. Dat is gebeurd op 2 maart.

Naar aanleiding van die beslissing is de ratificatie gevolgd van het document dat als finale datumstempel 27 juli heeft meegekregen.

Over het kapitaal kunnen we heel duidelijk zijn. We zijn uitgegaan van een te volstorten kapitaal van 693 miljoen euro. De Vlaamse Regering heeft in het hele debat over de kaderovereenkomst dat, mocht u eraan twijfelen, meer dan een jaar heeft geduurd, beslist om een aantal verschuivingen door te voeren en het kapitaal met 129,2 miljoen euro te verhogen om de solvabiliteitsratio van de nv BAM te verhogen.

Het te volstorten kapitaal kwam op 822,2 miljoen euro uit. Daarvan hadden we eind december 2005 circa 453 miljoen euro volstort. 129,2 miljoen euro, die ik heb gegenereerd uit de verkoop van de GIMV-aandelen, zijn op enkele weken tijd bij beslissing van de Vlaamse Regering vrijgegeven en worden volstort. Voor het saldo dat nog moet worden volstort, heeft de Vlaamse Regering zich geëngageerd. Er zouden tot en met 2009 40,1 miljoen euro worden gestort, zodat in 2010, het eerste jaar van de volgende legislatuur, enkel nog het saldo moet worden overgemaakt. Zo zal de BAM tijdens de bouw van de Oosterweelverbinding over een volledig volstort kapitaal van 822,2 miljoen euro beschikken. Dat is meer dan de totale kostprijs van het Deurganckdok, een serieuze inspanning.

Over het zakelijk recht staat in artikel 9 van het oprichtingsdecreet van BAM dat het zo zou gebeuren.

En over de tol staat er in de overeenkomst dat de maatschappij de tol mag vaststellen, maar er staat een komma achter. Ik citeer: "BAM zal, binnen de grenzen die in de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005 zijn aangegeven, tariefstructuren kunnen ontwikkelen, voorstellen implementeren." Dat het op deze manier in een kaderovereenkomst staat ingeschreven, wordt ingegeven door het feit dat we ervoor moeten zorgen dat het een echte pps-constructie is die niet kan worden geconsolideerd. Daardoor worden het bouwrisico, het beschikbaarheidsrisico en het feit dat BAM een institutionele eenheid is die zelf kan beslissen, gegarandeerd.

Op die manier kunnen we wat gesuggereerd wordt, onderuithalen. Mocht uit de tekstexegese blijken dat er ergens een maand verschil op zit, dan zal ik dat laten nakijken. Het Vlaams Parlement was tot hiertoe exact ingelicht over wat besproken en ondertekend is. Ik verontschuldig mij dat het tot 1 oktober 2007 heeft geduurd alvorens men dit heeft overgemaakt. Er was geen enkele reden voor. Ik zal erop aandringen dat het in de toekomst beter en vooral vlotter gebeurt. Zoals u weet, zal ik in de toekomst zelf aanwezig zijn in de commissie om dit dossier mee op te volgen.

De heer Jan Penris: Het is een boeiend perspectief om minister Van Mechelen in onze commissie te hebben. Dan weten we op zijn minst wat we aan antwoorden zoal kunnen verwachten. Uw dossierkennis is immers spreekwoordelijk. We danken u daarvoor in alle eerlijkheid.

U hebt de tijdshorizon even vermeld en spreekt van één maand. In de realiteit zijn het zes maanden. Eerst was er sprake van december 2046, nu is er sprake van juni 2047. We gaan niet over details vallen.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat heeft met de ondertekening te maken.

De heer Jan Penris: Ik geloof u, maar de tijdshorizon heeft wel consequenties. De Morgen suggereert dat ook. Daarom wou ik van u nog een bevestigend antwoord vernemen dat we ons als Vlaamse overheid in de nu komende periode geëngageerd zouden hebben om geen infrastructurele bouwwerken om en rond Antwerpen meer uit te voeren die concurrentie kunnen opleveren voor het BAM-project. Ik hoop dat u mij kunt zeggen dat u de nuances die in artikel 14, punt 2, punt 3 en punt 15 vermeld zijn, handhaaft.

Minister Dirk Van Mechelen: Die blijven onverkort van kracht.

De heer Jan Penris: Ik dank u voor uw bevestigend antwoord.

De toltarieven zijn in de loop van onze commissiebesprekingen gestegen. Ik geef u de laatste cijfers, die men wellicht ook aan de banken, de pps-partners, gaf. Men ging ervan uit dat een personenwagen 2,40 en een vrachtwagen 19,02 euro zou betalen om de Lange Wapper te gebruiken. Kunt u dat bevestigen? Sluit u niet uit dat de tarieven die nu circuleren, nog verhoogd kunnen worden?

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: De vraag van de heer Penris verwondert mij een beetje.

Ik weet dat u dit dossier op de voet opvolgt, mijnheer Penris. Ik schrok ook toen ik 's morgens op de radio het overzicht van de kranten hoorde. Bij nader toezien is dit

echter pure gazettenpraat. Ik lees De Morgen regelmatig, maar als dit een kwaliteitskrant moet voorstellen! Dit soort berichtgeving is intellectueel oneerlijk. We hebben een diepgaand gesprek gevoerd met onder meer de heer Peeters, advocaat van Stibbe. Hij heeft dat helemaal toegelicht. We hebben na lang aandringen die overeenkomst gekregen, namelijk op 1 oktober. Dat was nogal laat.

Het krantenartikel spreekt over het zakelijk recht betreffende de Kennedytunnel. De overeenkomst is op 27 juli ondertekend. De tunnel kan eventueel worden opengesteld omdat er problemen zijn met de Oostereeuwverbinding. Klopt dat?

Minister Dirk Van Mechelen: Ik heb dat laten nakijken en dat zou te maken hebben met het oprichtingsdecreet van de BAM. Artikel 9 zou dat stipuleren. Ik vertrouw hiermee op gegevens die ik deze middag kreeg. Ik zal dit zeker checken.

De toltarieven zijn gefixeerd, maar wellicht vindt er een indexering plaats.

Ten slotte, ik heb als minister van Begroting nogal wat simulaties laten maken. Uit de meest recente informatie van de banken over de call voor de externe financiering, blijkt dat zij uitgaan van optimistischer verkeerstrafiek dan wij handhaven in ons financieringsmodel. U herinnert zich ongetwijfeld het boeiende debat over de zogenaamde 'probability'. De BAM had zich initieel op P50 gezet en de regering op P90. Uit de modellen blijkt dat we richting P50 evolueren. Dat geeft de inherente verzekering dat we met de gehanteerde tolgelden de totale werken moeten kunnen financieren.

De heer Jan Penris: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik kijk halsreikend uit naar uw aanwezigheid in de commissie voor Openbare Werken. We gaan u daar de nodige technische vragen blijven voorleggen.

Mijnheer Peumans, u behoort tot het politiek correcte deel van dit halfroond. U mag over een bepaalde krant meer zeggen dan ik. Het is toch gezegd, dank u wel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over onbebouwde percelen in woongebieden

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, mijn vraag is geïnspireerd door de discussie over beschikbare en betaalbare bouwgronden. Vandaag is een speciale dag: de Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede. De leden van de commissie voor Wonen zullen het met me eens zijn dat armoede een heel grote rol speelt bij huisvesting.

Ik wil een situatieschets geven. In het voorjaar 2006 volgden de commissies voor Ruimtelijke Ordening en voor Wonen een hoorzitting over de beschikbare en betaalbare bouwgronden. U gaf ons cijfers waaruit zou blijken dat heel wat van de onbebouwde percelen in woonzones in handen waren van verschillende overheden.

Het ging over gemeenten, over OCMW's en over andere overheden.

Een week geleden bleek uit een studie die werd uitgevoerd door een West-Vlaamse intercommunale, dat die cijfers tegengesproken kunnen worden. De gemeenten zouden niet de grootgrondbezitters zijn, want driekwart van de onbebouwde percelen zou in particuliere handen zijn.

Uiteraard is het geen probleem dat onbebouwde percelen in handen zijn van particulieren, want zo wordt bijgedragen aan de toekomst van het betaalbaar wonen van de kinderen en kleinkinderen van die eigenaars.

Op een schriftelijke vraag van mevrouw Schauvliege hebt u geantwoord dat de cijfers die u eerder had meegegeeld, het resultaat waren van een steekproef in een aantal gemeenten. Een belangrijk criterium daarbij was dat het ging om eigenaars van 10 of meer percelen. Voor de ruime overheden zou het percentage veel lager liggen.

Mijnheer de minister, uw antwoord op de schriftelijke vraag sluit veel beter aan bij de cijfergegevens uit de studie. Het is wat ongelukkig om op dit moment onduidelijke cijfers te geven. We moeten immers een toekomstig beleid uitstippelen inzake betaalbare bouwgronden en betaalbare huisvesting. U hebt, ik meende vorige week, aangestipt dat niet alleen de cijfers belangrijk zijn, maar dat ook een politiek signaal moet worden gegeven. U wees erop dat de overheden een belangrijk voorbeeld moeten stellen, dat ze naast de particuliere eigenaars een belangrijke rol te spelen hebben.

We kunnen het daarmee eens zijn. Het is immers van groot belang dat de overheid – in de heel brede betekenis van het woord – een voortrekkersrol speelt om van het betaalbaar wonen een echte beleidsdoelstelling te maken. U hebt erop gewezen dat een aantal maatregelen daarbij belangrijk kunnen zijn.

Het percentage overheden dat nog over onbebouwde percelen beschikt, is inderdaad niet zo groot, maar het is heel belangrijk dat die overheden het voortouw kunnen

nemen. Het speelt geen rol of het om een gemeente gaat, of om een kerkfabriek, of om een intercommunale. Belangrijk is dat ze gebruik durven maken van de alternatieve middelen die ter beschikking staan. Ik denk aan de erfpachtformule, aan het recht van opstal. Die alternatieve middelen kunnen een gunstig effect hebben op de betaalbaarheid van de woningen.

Mevrouw Schauvliege heeft gewezen op de fiscale stimuli voor particulieren, maar waarom maken we ook niet de omgekeerde redenering? Waarom voorzien we niet in de mogelijkheid om het voor overheden fiscaal aantrekkelijk te maken om gronden van particulieren te vervreemden? Nu is het zo dat overheden die die kans krijgen, verplicht zijn om de registratierechten te betalen.

We moeten van de betaalbaarheid echt een topprioriteit maken. Vandaar mijn twee concrete vragen, mijnheer de minister. Wat zijn uw concrete voorstellen om betaalbare gronden ter beschikking te kunnen stellen, voornamelijk van jonge mensen? Hoe zult u bepaalde zaken promoten, hoe kunt u overheden motiveren om snel gronden ter beschikking te stellen? Deze twee aspecten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, in dit parlement kan men mij op veel betrappen, maar meestal niet op het geven van verkeerde cijfers. Ik wil daar even mee beginnen. Er was een hoorzitting in de commissie op 9 mei 2006. We bespraken toen het betaalbaar wonen, en in het kader van die hoorzitting heb ik op een bepaald moment een cijfer geciteerd: 75 percent van de gronden zou behoren tot een publieke of semipublieke overheid.

Die 75 percent was gebaseerd op een steekproef die in 2004 werd gehouden op basis van 140 registers van onbebouwde percelen die bekend waren bij de Vlaamse overheid. Men deed een steekproef naar wie meer dan tien percelen heeft. Uit die steekproef bleek dat 75 percent van het grondbezit, namelijk meer dan tien percelen, in handen was van een overheid, waarvan bijna 50 percent gemeenten en steden. Dat cijfer is ook bekend bij mijn administratie.

Mevrouw Schauvliege heeft een vraag gesteld betreffende een studie die te maken had met hoeveel percelen er op dit ogenblik op de gewestplannen zijn ingekleurd als in aanmerking komende voor bebouwing. Het gaat over woongebied, landelijk woongebied en woonuitbreidingsgebied. Alles samengeteld komen we op ongeveer 59.000 hectare. Daarvan heeft men gezegd dat dat potentieel 410.000 bouwgronden zijn. Als we een stap verder zouden denken en een extrapolatie doen naar meergezinswoningen, die in vele gevallen op die perce-

len worden gebouwd, zeker aan de kust, dan komen we bijna aan 800.000 potentiële woonegelegenheden.

Het ene getal was dus gebaseerd op een steekproef met betrekking tot 140 gemeenten met een register van onbebouwde percelen. Het andere getal is een theoretische berekening op basis van de gewestplannen, waarin alles wat in aanmerking zou kunnen komen voor bebouwing wordt meegeteld. Dan komen we op 59.000 hectare. Daar zitten heel wat percelen bij in gemeenten waar er speeltuinen, parkjes, groenvoorzieningen of wegeninfrastructuur is aangelegd. Ook potentiële overstromingsgebieden zitten daar in, die op dit ogenblik op de gewestplannen rood zijn ingekleurd, alsook de meer dan 17.000 hectare woonuitbreidingsgebied. Dat is enige nuance bij het feit dat we in Vlaanderen 410.000 bouwpercelen beschikbaar hebben. Ook zeer interessant in de studie is dat nagegaan werd wie die 59.000 hectare bezit.

77 percent is in handen van particulieren die maximum 1 bouwgrond bezitten. 22 percent is in handen van mensen die tussen 2 en 10 bouwgronden bezitten en 0,6 percent is in handen van mensen of instellingen die meer dan 10 bouwpercelen hebben. De 0,6 percent in handen van mensen die meer dan 10 percelen hebben, is wel goed voor meer dan 14 percent van de totale oppervlakte waar we over praten. Heel merkwaardig is dat proportioneel de 77 percent die eigenaar zijn van maar een perceel, verhoudingsgewijs veel minder oppervlakte hebben, als ik me niet vergis 47 percent van de oppervlakte. Dat wijst er op dat de particulieren doorgaans de kleine percelen in handen hebben. Het is vaak een perceel naast de woning, waar men groenten teelt of waar een tijdelijke garagebox op staat.

77 percent zit dus bij particulieren met maximum een bouwgrond, 22 percent bij particulieren met 2 tot 10 bouwgronden, 0,6 percent zit bij degenen die meer dan 10 bouwgronden hebben. De 0,6 percent staat voor 14 percent van het grondbezit. In die laatste groep is 65 percent in handen van de overheid. Als je 14 percent van 59.000 neemt en van dat getal 65 percent, dan kom je op ettelijke duizenden hectaren, namelijk ongeveer 14.000 voetbalvelden in handen van de overheid.

In mijn gemeente draag ik al 25 jaar bestuursverantwoordelijkheid. We heffen een belasting op onbebouwde percelen. Sommige gemeenten doen dat ook, andere niet. Zeker bij nieuwe verkavelingen zal er in nieuwe instrumenten voorzien moeten worden om ervoor te zorgen dat die gronden ook beschikbaar worden gesteld. Ik roep de overheid dan ook op zelf het voorbeeld te geven. Ik ken nogal wat gemeenten die nauwelijks weten welke gronden ze in bezit hebben en waar die gelegen zijn. Zo bezit de stad Antwerpen in heel wat buitengemeenten bouwpercelen die niet gebruikt worden. In heel wat gevallen kunnen die in aanmerking komen voor gebruik. Ik neem aan dat hetzelfde kan worden gezegd van, bijvoorbeeld, Gent.

De Vlaamse Regering maakt op dit moment een grondige screening van het decreet van 18 mei 1999. Bij de leden van de commissie voor Ruimtelijke Ordening is dat genoegzaam bekend. Het is de bedoeling de instrumenten voor het grondbeleid te versterken en mogelijkheden in te bouwen om betaalbaar wonen te stimuleren. Zoals ik echter ook aan mijn collega's in de regering zeg, houdt de Ruimtelijke Ordening zich bezig met de ruimte, met wat waar gelokaliseerd is, maar niet met wat waar door wie wordt gelokaliseerd. Zo kleuren we bijvoorbeeld op het gewestplan een zone voor openbaar nut in waar een rusthuis kan worden gebouwd. Het is echter niet de opdracht van de minister van Ruimtelijke Ordening om te beslissen of het rusthuis door een OCMW, een vzw of de privésector wordt gebouwd.

Er mag geen verwarring bestaan over de instrumenten. Ieder moet zijn job doen. Binnen de Ruimtelijke Ordening kunnen we dan stappen zetten.

U weet dat de regering ondertussen het ontwerp met de typevoorschriften heeft goedgekeurd. In de voorschriften, die nu de adviesprocedure volgen, zijn maatregelen opgenomen die mogelijkheden creëren om de woontypologie in de uitvoeringsplannen of verkavelingsvergunningen vast te leggen, zodat de gemeenten een sturend beleid kunnen voeren.

We werken ook een instrumentarium uit. De bedoeling is niet alleen repressief maar ook faciliterend tewerk te gaan. Eén zaak, die natuurlijk buiten de ruimtelijke ordening valt, is de fiscaliteit. U weet dat we heel wat stappen hebben gezet: de verlaging van de registratierechten, de invoering van de meeneembaarheid, de verhoging van het abattement voor onroerend goed van 12.500 naar 15.000. We overwegen nu na te gaan in welke mate we gemeenten via woonregies gedurende vijf jaar kunnen vrijstellen van het betalen van de registratierechten, op voorwaarde dat ze de grond vijf jaar na de aankoop op de markt brengen via een verkoop of verhuur. Dat zou een belangrijk instrument kunnen zijn voor gemeentelijke woonregies om zelf een actievere rol te spelen. De stad Antwerpen doet dat al voor de leegstaande panden.

Mevrouw De Wachter, we zitten op het goede spoor. Ook hier pleit ik er voor dat de overheid zelf het voorbeeld zou geven.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de minister, ik treed natuurlijk uw stelling bij. Ik heb daarnet al gezegd dat voor de voortrekkersrol naar de overheid moet worden gekeken.

U hebt heel wat cijfers gegeven. Op het laatst had u het wel over de essentie. In de toekomst zullen we erop toezien dat er nog iets mee gebeurt. Ik heb het dan niet

alleen over de Ruimtelijke Ordening, maar zeker ook over de sector Wonen. We blijven ervan overtuigd dat beide bevoegdheden niet los van elkaar staan.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik ben blij dat deze vraag werd gesteld. U kunt niet ontkennen dat de cijfers toch wel wat zijn aangepast. Naar aanleiding van het debat in de commissie waren we er echt van overtuigd dat het percentage voor de publieke sector zo hoog was.

Hoewel we ons hier vragen bij stelden en om bewijzen hadden verzocht, hebben we dit toen toch in onze resolutie opgenomen.

Minister Dirk Van Mechelen: Voor alle duidelijkheid wil ik hier benadrukken dat het cijfer nog steeds klopt. Het is exact hetzelfde cijfer. Er is echter wel geprobeerd appels met peren te vergelijken.

Mevrouw Veerle Heeren: De meerderheid heeft de tekst van de resolutie nadien nog eens onderling besproken. Hieruit is gebleken dat we niet hebben geformuleerd wat we eigenlijk voor ogen hadden. Blijkbaar was er op dit vlak toch een meningsverschil. Uit contacten met mensen uit het werkveld is gebleken dat dit cijfer het voorbije jaar een eigen leven is gaan leiden.

Minister Dirk Van Mechelen: Het gaat hier om een dominant aandeel. Actoren met meerdere gronden zijn eigenaars die meer dan tien percelen bezitten. In 2006 is aan de hand van de registers van onbebouwde percelen van 140 gemeenten een steekproef genomen. Hieruit is gebleken dat 75 percent van de eigenaars die meerdere gronden bezitten eigenlijk publieke actoren zijn. Op basis van de op de gewestplannen aangegeven bestemming blijkt dat 65 percent van de eigenaars die meerdere gronden bezitten publieke actoren zijn. Wat ik hier heb gezegd, is een bevestiging van wat ik in 2006 al tijdens de commissiebesprekingen heb gezegd. Als we nagaan waar die gronden liggen en hoe we die gronden beschikbaar kunnen maken, blijkt dat de overheid morgen het equivalent van 14.000 voetbalvelden op de markt kan brengen.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik wil dit niet op de spits drijven. Ik heb het antwoord gelezen dat mevrouw Schauvliege heeft gekregen. Ik heb het verslag van de vorig jaar gevoerde besprekingen herlezen. Blijkbaar gaat het hier om een misverstand dat nu langs beide kanten is rechtgezet.

Het belangrijkste is dat nu een kader wordt gecreëerd dat de gemeenten in staat zal stellen om een grondbeleid te voeren. Ik ben blij dat de minister het hier over de woonregies en over het verband met de fiscaliteit heeft gehad. De vraag is of de autonome gemeentebedrijven met de

woonregies zullen worden gelijkgesteld. Als het over publieke actoren gaat, wordt vaak over gemeenten, OCMW's en kerkraden gesproken. Vlaanderen telt evenwel ook een aantal bouwmaatschappijen die een sociaal doel voor ogen moeten hebben. De Vlaamse overheid financiert die bouwmaatschappijen hiervoor. Die bouwmaatschappijen moeten natuurlijk de kans krijgen om de beschikbare gronden te valoriseren. Hierbij moeten ze uiteraard met een aantal criteria, zoals de watertoets, rekening houden. Ik veronderstel dat we het erover eens kunnen zijn dat de goedgekeurde verkavelingen op korte termijn op de markt moeten komen.

Mijnheer de minister, weet u hoeveel gemeenten momenteel reeds over het gevraagde register van onbebouwde percelen beschikken? Moet op dit vlak nog veel achterstand worden ingelopen? In functie van het gemeentelijk grond- en woonbeleid gaat het hier immers om de grootst mogelijke databank.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, ik heb nog een bijkomende vraag voor de minister. Ik hoor de minister graag over een potentieel ter grootte van 14.000 voetbalvelden praten. Als ik hem goed heb begrepen, omvat dit potentieel de woonuitbreidingsgebieden.

Een gemeente kan een heel actief kavelbeleid voeren. De gemeente van de minister zelf heeft een belasting op onbebouwde percelen ingevoerd. Andere gemeenten voeren een actief grondenbeleid en hebben in het verleden in woonuitbreidingsgebieden geïnvesteerd. Nu ze het punt hebben bereikt waarop die woonuitbreidingsgebieden kunnen worden gerealiseerd, worden ze met een calvarietocht geconfronteerd. Het is voor die gemeenten zeer moeilijk om hun woonuitbreidingsgebieden te valoriseren. Deze problematiek mag ook wel eens onder de aandacht worden gebracht. Indien hier geen rekening mee wordt gehouden, is de verwijzing naar het aantal potentieel beschikbare voetbalvelden een vals getal.

Ik ervaar zelf dat gemeenten die, onder meer om de marktprijzen te temperen, een actief beleid willen voeren, op een muur botsen. Hoe wil de minister dit voor de gemeenten die een actief beleid voeren, in de toekomst mogelijk maken? Welke faciliterende maatregelen wil hij nemen?

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Ieder jaar of om de zes maanden duikt deze problematiek op zoals een walvis. Vorig jaar in juni was er niet één hoorzitting over, maar waren er verschillende hoorzittingen. Er is een mooie resolutie over, waar er veel werk in gekropen is,

met een hele resem maatregelen om die problematiek aan te pakken.

Het is inderdaad een verhaal van en-en en niet van of-of. Zo simpel is het in Vlaanderen niet. Ik hoop dat de resolutie, waarvan iedereen overtuigd was dat het een goede was, zo vlug mogelijk in een decreet wordt omgezet. Ik doe een oproep aan de meerderheid om hiervoor actieve steun te verlenen.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik sluit me graag aan bij dat laatste. Ik ben al twee jaar bezig met teksten in te dienen om tot een goedkeuring te komen. Maar u weet hoe het in het leven gaat. Ik bekijk een glas eerder halfvol dan halfleeg, dus ik hoop er voor het einde van het jaar definitief uit te geraken met medewerking van alle fracties, mevrouw De Wachter.

Met uw statement over de minister van Ruimtelijke Ordening en wonen, zegt u eigenlijk indirect wat het probleem is. De minister van Ruimtelijke Ordening zou principieel boven de sectoriële belangen moeten staan, niet alleen van wonen maar ook van landbouw, van leefmilieu, van economie met betrekking tot de bedrijventerreinen.

Het is net die bovenliggende positie en de vertaling ervan via structuurplannen, die ertoe leidt dat een sectorieel beleid kan gevoerd worden. Maar men probeert altijd via ruimtelijke ordening sectoriële impulsen te geven. Ik probeer iedereen uit te leggen dat het zo niet werkt maar dat het via de geëigende kanalen moet gaan.

Wat de heer Van den Heuvel vertelt, is een beetje casuïstiek maar niettemin interessant. Ik ken het probleem. Het gaat over het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden. U weet dat we een maatregel genomen hebben met betrekking tot de atlas van de woonuitbreidingsgebieden. Daarin hebben we zeer minutieus gezegd welke woonuitbreidingsgebieden in aanmerking komen om aangesneden te worden, weliswaar op voorwaarde dat de gemeente beschikt over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, want we gaan geen cadeau geven voor men zijn eigen huiswerk gedaan heeft. Maar u weet dat u botst op een provinciale verordening waarvan ik weet dat de bevoegde deputé er alles aan doet om ze te laten herzien.

Mevrouw Else De Wachter: Het is wel heel duidelijk dat het inderdaad een verhaal is van meer dan één bevoegdheid. Maar het blijft onze constante zorg om een degelijk ruimtelijke ordeningsbeleid te voeren zodat mensen betaalbaar kunnen wonen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ROUWHULDE

De voorzitter: Beste collega's, zoals u heb ook ik vanmorgen het bericht vernomen van het overlijden van onze gewezen collega Vlaams volksvertegenwoordiger Chris Vandebroeke. Chris is gisteravond thuis en in aanwezigheid van zijn familie, overleden aan de gevolgen van een slepende ziekte.

Ik wil graag kort met u even stilstaan bij de betekenis van Chris Vandebroeke voor dit parlement. Hij was hoogleraar Economische Geschiedenis en Demografie aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Universiteit Gent. Sinds het midden van de jaren tachtig was hij actief betrokken bij de uitbouw van de Volksunie. Van 1995 tot 2004 was hij Vlaams parlementslid en gemeenschapssenator, eerst voor de VU en later voor de N-VA. Van 2001 tot 2004 was hij ook gemeenteraadslid in Waregem.

Velen onder ons herinneren zich Chris Vandebroeke als een gedreven volksvertegenwoordiger. We herinneren hem als een begrotingspecialist, maar de meeste van zijn aandacht ging toch naar de commissie Onderwijs. Ook in de onderwijsmaterie ging hij voluit voor zijn idealen en schuwde hij de controverse niet.

Met Chris Vandebroeke verliezen we een bijzondere persoonlijkheid en een gedreven politicus. Ik maak namens u allen mijn medeleven over aan zijn weduwe en kinderen. We nemen nu enkele ogenblikken stilte in acht als eerbetoon aan de overledene.

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.*

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de op 3 oktober 2007 door de heer Bart Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het weren van Electrabel uit het gemengd distributienetbeheer – 1325 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
89 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marijke Dillen, de heer Filip Dewinter, mevrouw Gerda Van Steenberge en de heren Erik Tack en Felix Strackx tot besluit van de op 2 oktober 2007 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de wachtlijsten in de gehandicapten-sector – 1331 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Het wegwerken van de wachtlijsten was tijdens de vorige legislatuur het stokpaardje van CD&V die toen samen met ons in de oppositie zat. Het was een van de grote beloftes van de partij van de minister-president en van de minister van Welzijn.

In het Vlaams regeerakkoord werd heel uitdrukkelijk beloofd dat tegen het einde van deze legislatuur de noden effectief zouden worden gelenigd, zowel via de instellingen als via het PAB. Het was een uitdrukkelijk engagement dat tegen 2009 alle wachtlijsten binnen de gehandicaptensector zouden zijn weggewerkt.

Er zijn een aantal extra middelen vrijgemaakt, maar tot op vandaag zijn er absoluut nog geen waarborgen dat deze duidelijke belofte uit het regeerakkoord ook effectief zal worden nagekomen, wel integendeel. Ik verwijs hierbij naar de cijfers die de jongste tijd herhaaldelijk in de actualiteit zijn geweest. We kunnen daar alleen uit afleiden dat nog bijna 8000 mensen met een handicap op de wachtlijst staan met een dringende zorgvraag.

De wachtlijsten blijven dus bestaan. Ook de Vlaamse Ombudsman heeft een aantal weken geleden aan de alarmbel getrokken en gesteld dat er extra maatregelen nodig zijn.

Om de wachtlijsten weg te werken, zal de Vlaamse Regering moeten afwijken van de klassieke vormen van opvang en creatieve oplossingen moeten uitwerken om een zo groot mogelijke diversiteit van dienstverlening mogelijk te maken. Er moet dan ook dringend een nieuw onderbouwd inhaalplan komen met voldoende waarborgen van budgetten en met een duidelijk engagement op lange termijn om de wachtlijsten weg te werken tegen 2009. We beseffen allemaal dat deze termijn stilaan begint te korten.

De Vlaamse Regering moet na een evaluatie op zeer korte termijn van het vijfjarenplan, een langetermijnvisie uitwerken waarbij een alomvattend plan wordt opgesteld met de concrete timing. Dat plan moet de volledige zekerheid bieden dat de wachtlijsten tegen 2009 effectief zullen zijn weggewerkt.

Daarbij moet rekening worden gehouden met alle behoeften, alle alternatieven en uiteraard ook met het toenemende probleem van de vergrijzing. Tegelijkertijd moeten de nodige financiële middelen worden vrijgemaakt zodat er ook op financieel vlak voldoende waarborgen zijn.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Ik zou de collega's willen aanraden om het verslag van de discussie in de commissie grondig na te lezen. Het was een zeer boeiende discussie.

Ik zal de discussie hier niet overdoen, maar ik wil wel een aantal zaken extra in de verf zetten.

Er zijn dit jaar, voor de begroting 2008, veel extra budgetten ingeschreven: 32 miljoen euro voor uitbreiding. De voorbije jaren hebben we al zeer veel inspanningen gedaan, met telkens meer dan 22 miljoen euro voor uitbreiding. De voorbije jaren hebben we ook meer dan 14.000 zorgvragen kunnen beantwoorden.

We stellen vast dat de wachtlijsten daarmee nog steeds niet zijn weggewerkt. We vragen dus ook aan de minister dat hij een nieuw meerjarenplan zou maken, met, in tegenstelling tot het vorige meerjarenplan, ook de budgettaire raming van dergelijke planning.

We zijn ervan overtuigd dat we met dat plan een nieuwe langetermijnvisie kunnen ontwikkelen. Mijnheer de minister, we vragen dus om zeer snel met dergelijk plan te komen.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Vera Jans, de heer Tom Dehaene, de dames Vera Van der Borgh en Helga Stevens, de heer Bart Van Malderen en mevrouw Elke Roex tot besluit van de op 2 oktober 2007 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de wachtlijsten in de gehandicaptensector
– 1332 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
69 leden hebben ja geantwoord;
31 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin en Pieter Huybrechts en mevrouw Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over het Neptunusplan van De Lijn voor West-Vlaanderen
– 1333 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw de voorzitter, ik wil er de collega's van de meerderheid, en in het bijzonder de collega's van Open Vld, op wijzen dat hetgeen wij in deze motie vragen, enkel en alleen gebaseerd is op de snoeiharde kritiek die Open Vld heeft geleverd op dit Neptunusplan.

In onze motie hebben we ook aandacht voor een vraag van de West-Vlaamse provinciegouverneur.

Als de collega's van de meerderheid, inzonderheid de collega's van Open Vld, deze motie niet goedkeuren,

fluiten ze eigenlijk indirect de heer De Klerck, die jammer genoeg afwezig is, terug.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, ik kan misschien kort een kleine correctie aanbrenge.

We hebben kritiek geleverd, omdat het voor ons allemaal wat traag ging en er geen duidelijkheid was over hoe het volledige gebied ontsloten zou worden. De heer De Klerck en mevrouw Van Volsem hadden opmerkingen over de concrete invulling in West-Vlaanderen. Volgens mij waren die opmerkingen terecht, maar uiteraard scharen wij ons wel achter het volledige plan en keuren wij de motie niet goed.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, ik wou nog eens zeggen, op eigenaardige wijze, dat het niet is, omdat we een motie van het Vlaams Belang niet goedkeuren, dat we het niet eens zijn met de inhoud ervan. *(Gelach bij het Vlaams Belang)*

Zo zit dat dus in elkaar en men kent mijn motivering.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin en Frans Wymeersch tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen
– 1334 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw de voorzitter, na de toelichting van de heer Loones, voel ik me verplicht om ook deze motie toe te lichten, in de hoop dat hij deze keer de moed heeft om deze motie goed te keuren.

De collega's die de motie hebben gelezen, zullen gemerkt hebben dat we in onze motie eigenlijk niets vragen aan de Vlaamse Regering, maar aan het Vlaams Parlement vragen om de uitspraak van minister-president Peeters in de subcommissie Landbouw, dat het distributiebeleid en de wet op de grote handelsvestigingen het best geregionaliseerd zou worden, te onderschrijven.

Mevrouw Rombouts zal opmerken dat ook in de motie van de meerderheid wordt gepleit voor de regionalisering van de IKEA-wetgeving, maar ik meen dat het distributiebeleid meer is dan de IKEA-wetgeving. In onze motie gaan we nog een stapje verder dan de meerderheid.

Mevrouw Rombouts zal ongetwijfeld opmerken dat ook in de met redenen omklede motie van de meerderheid wordt gepleit voor een regionalisering van de IKEA-wetgeving, maar ik meen dat het distributiebeleid meer is dan alleen maar die wetgeving. In onze motie gaan we dan ook nog een stapje verder.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw de voorzitter, in onze met redenen omklede motie vragen we dat er extra maatregelen worden genomen. We zullen die van ons dan ook goedkeuren.

De heer Stefaan Sintobin: U kunt ze natuurlijk allebei goedkeuren.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Tinne Rombouts, de heren Jos De Meyer en Patrick De Klerck, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaeker tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen
– 1337 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
93 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Frans Wymeersch en Jan Penris tot besluit van de op 2 oktober 2007 door de heren Jos De Meyer, Frans Wymeersch en Jos Stassen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, respectievelijk over Doel en de Linkerscheldeoever, over de houding en het beleid in het verleden en in de toekomst van de Vlaamse Regering ten aanzien van Doel, na de uitspraak van de rechtbank in Dendermonde, en over het beleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van Doel
– 1335 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
29 leden hebben ja geantwoord;
65 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Frans Wymeersch en Stefaan Sintobin tot besluit van de op 4 oktober 2007 door de heer Frans Wymeersch in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoeringsbesluiten aangaande de nutriëntenemissierechten in het kader van het nieuwe mestdecreet – 1336 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Wim Van Dijck, mevrouw An Michiels en de heren Filip Dewinter, Jan Penris, Johan Deckmyn en Felix Strackx tot besluit van het op 17 oktober 2007 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over allochtonen in de uitzendsector – 1358 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie van de heer Wim Van Dijck.

Stemming nr. 9

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
73 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jan Roegiers, Chokri Mahassine, Sven Gatz, Koen Van den Heuvel en Gino De Craemer tot besluit van het op 17 oktober 2007 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over allochtonen in de uitzendsector – 1359 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie van de heer Roegiers.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, we hebben deze middag een goed en zinvol debat gehad over de positie van allochtonen in de uitzendsector. Daar is een motie van de meerderheid uitgekomen die in elk geval de verdienste heeft dat het thema op regelmatige basis in de commissie zal worden besproken. Op die manier riskeren we niet dat dit onder het stof verdwijnt. Ik dank de collega's voor hun medewerking.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, ik had aangekondigd dat ik het stoere en ferme voorstel van de heer Roegiers om een onderzoekscommissie op te richten, zou steunen. Ik kon ook nog meegaan met zijn subcommissie, maar dit is een heel mager beestje. Een engagement om om de zes maanden in een commissie over iets te praten, kennen we in ons Reglement niet. Het is dus zonder inhoud en we zullen ons dan ook onthouden.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 10

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
63 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 24 oktober 2007 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.59 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Katleen Martens, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Dany Vandebossche, Joris Vandembroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille.

Afwezig met kennisgeving

Jos Bex, Caroline Gennez, Margriet Hermans, Vera Jans, Erik Matthijs, Sabine Poleyn, Johan Sauwens, Marc van den Abeelen, Greet Van Linter, Jo Vermeulen: gezondheidsredenen;

Karlos Callens, Rudi Daems, Patrick De Klerck, Pieter Huybrechts, Bart Martens, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Luc Van den Brande, Jan Verfaillie, Frans Wymeersch: buitenslands.

Afwezig zonder kennisgeving

Karim Van Overmeire.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren,

Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Katleen Martens, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille

---

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, John Vrancken

---

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Gino De Craemer, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Jos

Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Katleen Martens, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

ONTHOUDING:

Kurt De Loor

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Monique Moens, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Hans Schoofs, Miet Smet, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken

ONTHOUDINGEN:

Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken, Mieke Vogels

---

